

เผยแพร่ผลงานวิชาการ

การอ่าน จับใจความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ

การอ่าน จับใจความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

นางกฤติภา ปาจิตร

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ

การอ่าน จับใจความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

นางกฤติภา ปาจิตร

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

โดยนางกฤติภา ปาจิตร

ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านหนองแม่แตง(ธรรมศาสตร์อาสา)

ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ

การอ่าน จับใจความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

นางกฤติกา ปาจิตร

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ

การอ่าน จับใจความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

นางกฤตติกา ปาจิตร

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ การอ่านจับใจความ เป็นเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ให้สูงขึ้น เนื้อหาของเอกสารประกอบด้วย ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ และใบกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ตามหลักการอ่านจับใจความที่สังเคราะห์ แนวทางการจัดกิจกรรมสร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวคิดพื้นฐานการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล โดยเริ่มฝึกการอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ ประโยคสำคัญ การจับใจความสำคัญและหาแนวคิดของเรื่อง การหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น และการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

การจัดทำชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจาก ได้รับคำแนะนำจาก ดร.สุบัน พรเวียง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑ นายธงชัย บุรณะพล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านไผ่ตาสุ่ม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑ นางศิริเพ็ญ โตนาค ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลไทรงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑ นางบุญช่วย เลิศสูงเนิน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลไทรงาม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑ และนางพรอุษา ศิริโชติ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปากฟิงตะวันตก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑ ผู้จัดทำขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้ จะเกิดประโยชน์ ต่อนักเรียนและเป็นพื้นฐานการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ได้เป็นอย่างดี

กฤตกา ปาจิตร

คำชี้แจง

ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ประกอบด้วย
ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน ๕ ชุด ดังนี้

ชุดที่ ๑ การอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

ชุดที่ ๒ การอ่านจับใจความเพื่อหาประโยคสำคัญ

ชุดที่ ๓ การจับใจความสำคัญและหาแนวคิดของเรื่อง

ชุดที่ ๔ การอ่านจับใจความเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ชุดที่ ๕ การอ่านจับใจความเพื่อแสดงความคิดเห็น

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
ครูผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้

๑. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานและทักษะ
การอ่านจับใจความของนักเรียน

๒. ฝึกตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ระบุไว้

๓. เมื่อนักเรียนทำใบกิจกรรมการอ่านจับใจความเสร็จแล้ว เฉลยคำตอบ
ให้นักเรียนทราบทันที

๔. การใช้เวลาในการทำกิจกรรมในใบกิจกรรม ใช้เวลาประมาณ ๒๐-๓๐ นาที
ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่อ่าน

๕. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความก้าวหน้าหลังเรียน
ด้วยชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความ นักเรียนควรปฏิบัติดังนี้

๑. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานและทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน

๒. นักเรียนศึกษาเนื้อหาความรู้หลักการอ่านจับใจความ และตัวอย่างการจับใจความให้เข้าใจ ก่อนทำใบกิจกรรม

๓. การทำกิจกรรมในใบกิจกรรม ใช้เวลาประมาณ ๒๐-๓๐ นาที ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่อ่าน

๔. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความก้าวหน้าหลังเรียน

สารบัญ

	หน้า
แบบทดสอบก่อนเรียน	๑
ชุดที่ ๑ ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ	๑๐
ใบกิจกรรมที่ ๑	๑๓
ใบกิจกรรมที่ ๒	๑๖
ใบกิจกรรมที่ ๓	๑๘
ใบกิจกรรมที่ ๔	๑๙
ใบกิจกรรมที่ ๕	๒๑
ชุดที่ ๒ ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความเพื่อหาประโยชน์สำคัญ	๒๓
ใบกิจกรรมที่ ๑	๒๖
ใบกิจกรรมที่ ๒	๓๐
ใบกิจกรรมที่ ๓	๓๓
ใบกิจกรรมที่ ๔	๓๕
ใบกิจกรรมที่ ๕	๓๗
ชุดที่ ๓ ใบความรู้ เรื่อง การจับใจความสำคัญและหาแนวคิดของเรื่อง	๓๙
ใบกิจกรรมที่ ๑	๔๒
ใบกิจกรรมที่ ๒	๔๖
ใบกิจกรรมที่ ๓	๔๙
ใบกิจกรรมที่ ๔	๕๒
ใบกิจกรรมที่ ๕	๕๕
ชุดที่ ๔ ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	๕๗
ใบกิจกรรมที่ ๑	๕๙
ใบกิจกรรมที่ ๒	๖๒

	หน้า
ใบกิจกรรมที่ ๓	๖๔
ใบกิจกรรมที่ ๔	๖๖
ใบกิจกรรมที่ ๕	๖๘
ชุดที่ ๕ ใบความรู้ เรื่อง การลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์	๗๐
ใบกิจกรรมที่ ๑	๗๒
ใบกิจกรรมที่ ๒	๗๕
ใบกิจกรรมที่ ๓	๗๖
ใบกิจกรรมที่ ๔	๗๗
ใบกิจกรรมที่ ๕	๗๘
แบบทดสอบหลังเรียน	๗๙
บรรณานุกรม	๘๘

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำสั่ง

9.

ถั่วเมล็ดแห้งมีโปรตีนและใยอาหารสูง เป็นแหล่งของแร่ธาตุและวิตามิน ช่วยควบคุมระดับของน้ำตาลและคอเลสเตอรอลในเลือด แต่อาจทำให้ท้องอืดได้

ข้อใด ไม่ใช่ประโยชน์ของถั่วเมล็ดแข็ง

- ก. มีโปรตีนและใยอาหารสูง ข. มีแร่ธาตุและวิตามิน
ค. ช่วยควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ง. แก้ท้องอืด

൧.

วิธีแก้ไขการนอนไม่หลับ ให้ปฏิบัติดังนี้คือ ก่อนอื่นต้องจัดที่นอน และห้องนอนให้น่านอน เข้านอนให้ตรงเวลา ก่อนนอนงดอาหารหนัก ไม่ฟังวิทยุ หรือชมโทรทัศน์ แล้วสวดมนต์ไหว้พระทำจิตใจให้สงบ

จากข้อความข้างต้นผู้เขียนต้องการแนะนำเรื่องใด

- ก. วิธีแก้ไขการนอนไม่หลับ ข. การเข้านอนให้ตรงเวลา
- ค. จัดที่นอนและห้องนอนให้น่านอน ง. สวดมนต์ไหว้พระก่อนนอน

൩.

นักเรียนจงดูไม้ในมือนี้ซิ ถ้าใครต้องการไม้นานกว่านี้ก็บอกว่าไม้สั้น
แต่ถ้าใครต้องการไม้สั้นกว่านี้ ก็บอกว่าไม้ยาว แล้วความพอดีอยู่ที่ไหนเล่า

ข้อใดเป็นข้อคิดที่ได้จากข้อความนี้

- ก. ทุกอย่างอยู่ที่ใจของเรา ข. ทุกอย่างอยู่ที่ความพอดี
- ค. ทุกอย่างอยู่ที่ความพอมิ ง. ทุกอย่างอยู่ที่ความพอเพียง

๔.

ควรเราผู้เยาว์วัย จงใส่ใจการศึกษา

อบรมบ่มวิชา ประงวิชาให้เชี่ยวชาญ

คำประพันธ์นี้สรุปได้ตรงกับข้อใด

- ก. ได้ประโยชน์หลายสถานเพราะการเรียน
- ข. เด็กเอยเด็กน้อย ความรู้เจ้ายังด้อยเร่งศึกษา
- ค. ถึงลำบากต้องตรากตรำก็จำทน เกิดเป็นคนควรหมั่นขยันเอย
- ง. เมื่อเติบโตใหญ่เราจะได้มีวิชา เป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพสำหรับตน

๕. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบทร้อยกรองในข้อ ๔

- ก. เมื่อเลิกเร่งหาความรู้ เมื่อเติบโตใหญ่จะได้มีวิชา
- ข. เมื่อยังเด็กเราควรเร่งศึกษาหาความรู้ให้แตกฉาน
- ค. ถึงลำบากต้องตรากตรำก็จำทนเพราะเกิดเป็นคนควรขยัน
- ง. เมื่อเติบโตใหญ่เราจะได้มีวิชาเป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพสำหรับตน

๖.

คนใดไปเสพด้วย

คนพาล

จักทุกข์ทนนาน

เน้นแท้

ใครเสพท่วยทรงญาณ

เปรมปราชญ์

เสวยสุขล้ำเลิศแล้

เพราะได้สดับดี

โคลงบทนี้สรุปได้ตรงกับข้อใด

- ก. คบใครก็คบได้ถ้าใจถึง
- ข. คบพาล พาลพาไปหาผิด
- ค. คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล
- ง. คบคนดีมีแต่ความสุข คบคนชั่วได้แต่รับทุกข์

๙. ข้อใดเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทร้อยกรองในข้อ ๖

- ก. คนใดไปคบคนพาลจะเป็นคนพาลด้วย
- ข. คนใดเป็นคนพาลจะมีแต่ความทุกข์ตลอดกาล
 - ค. คบคนพาลจะมีแต่ทุกข์ คบบัณฑิตจะมีแต่ความสุข
 - ง. คบคนพาลจะเป็นอันธพาลตาม คบบัณฑิตจะเป็นบัณฑิตด้วย

๑๐.

เหมหงส์เลี้ยงชีพด้วย	สาคร
ช้างพังพนาคร ป่าไม้	
กุมราบุษบากร	ครองร้าง ตนนา
นักปราชญ์เลี้ยงตัวได้	เพื่อด้วยปัญญา

คำประพันธ์นี้ต้องการจะชี้ให้เห็นคุณค่าของสิ่งใด

- ก. คุณค่าของน้ำ
- ข. คุณค่าของป่าไม้
- ค. คุณค่าของดอกไม้
- ง. คุณค่าของวิชาความรู้

๑๑. ข้อใดเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำประพันธ์ในข้อ ๑๐

- ก. คนเราควรหาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง
- ข. คนเราควรเห็นคุณค่าของตนเอง
- ค. คนเราควรหาความสุขใส่ตัวเอง
- ง. คนเราควรดูเยี่ยงอย่างหงส์และช้าง

๑๒.

นาคีมีพิษเพียง	สุริโย
เลื้อยบ่ทำเดโช	แซมซ่า
พิษน้อยหยิ่งโยโส	แมลงป่อง
ชูแต่หางเองอ้า	อวดอ้างฤทธิ์

โคลงบทนี้สอนในเรื่องใด

- ก. การเลือกคบเพื่อน
- ข. การรู้จักวางตัว
- ค. การศึกษาหาความรู้
- ง. คุณค่าของวิชาความรู้

๑๑.

วิชาควรรู้ ฤชาดา
อย่าหมิ่นศิลปศาสตร์ ว่าน้อย
รู้จริงสิ่งเดียวอาจ มีมั่ง
เลี้ยงชีพช้อยร่อย ชั่วเหลือเหลนหลาน

ข้อใดไม่ได้กล่าวไว้ในคำประพันธ์

- ก. ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด
- ข. ควรหาวิชาความรู้ตลอดเวลา
- ค. อย่าดูหมิ่นวิชาความรู้ไม่มีประโยชน์
- ง. รู้อะไรถ้ารู้จริงอาจช่วยให้เราดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสบาย

๑๒. ข้อใดเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำประพันธ์ในข้อ ๑๑

- ก. การเรียนรู้สามารถส่งผลถึงลูกหลานได้
- ข. คนเราควรหมั่นศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา
 - ค. คนเราควรศึกษาหาความรู้เพียงอย่างเดียว
 - ง. รู้สิ่งใดสิ่งเดียวให้เชี่ยวชาญก็สามารถหาเลี้ยงชีพได้

๑๓.

เมื่อใดใช้มิดเป็น ฟันคนเล่นโทมมหันต์

ข้อใดกล่าวสรุปคำประพันธ์ได้ถูกต้อง

- ก. ถ้าใช้มิดเป็นก็จะเกิดประโยชน์อย่างมาก
- ข. ปัญญาเปรียบได้กับมิดซึ่งเป็นอาวุธ
- ค. มีปัญญาก็เหมือนกับมีอาวุธประจำกาย
- ง. ปัญญาก็เหมือนกับมิด ถ้าใช้เป็นก็เกิดประโยชน์ ถ้าใช้ไม่เป็นก็เกิดโทษ

๑๔.

ความเจริญงอกงามที่มุ่งหมาย คือทางกายทางจิตไม่คิดฝัน
อีกอารมณ์สังคมนิยมกัน การศึกษาเท่านั้นบันดาลผล

ข้อใดคือความเจริญขององศ์สี่

- ก. กาย ใจ จิต สังคม ข. กาย ปัญญา อารมณ์ สังคม
ค. กาย วาจา ใจ สังคม ง. กาย ใจ สมมต อารมณ์

๑๕.

ธงชาติไทยไกวกวัดสะบัดพลิ้ว แลร์วี่วสลับงามเป็นสามสี
ผ้าผืนน้อยบางเบาเพียงเท่านี้ แต่เป็นที่รวมชีวิตและจิตใจ

คำประพันธ์นี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. สัญลักษณ์ของชาติไทย ข. ลักษณะของธงชาติไทย
ค. ความหมายของธงชาติไทย ง. ความสำคัญของธงชาติไทย

๑๖.

คนบางคนทดลองของอร่อย ครั้งแรกน้อยแล้วลิ้มชิมอีกหน
ยิ่งกินยิ่งอยากเพลินเกินท้องตน กินเสียจนเกินสบายจนวายปราณ

ข้อใดคือใจความสำคัญของบทประพันธ์นี้

- ก. ความอร่อย ข. ความอยาก
ค. ความสบาย ง. ความเพลิดเพลิน

๑๗.

ชาติเดียวกันเหมือนว่าปลาร่วมข้อง ระเบียบต้องตระหนักช่วยรักษา
ตัวเดียวเนาเขาหมิ่นคินินทา พลอยให้ปลาร่วมข้องหมองมลทิน

คำประพันธ์นี้มีจุดประสงค์ตามข้อใด

- ก. ให้รักชาติ ข. ให้มีวินัยในตนเอง
ค. ให้รับผิดชอบต่อส่วนรวม ง. ให้รักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ

๑๘. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็นเกี่ยวกับคำประพันธ์ในข้อ ๑๗

- ก. ปลาอยู่ในข้องเดียวกันย่อมเหี้ยนเหมือนกัน
- ข. ปลาในข้องเนาตัวเดียวทำให้เหี้ยนเนาทั้งข้อง
 - ค. คนอยู่ประเทศเดียวกันย่อมเหี้ยนเหมือนกัน
 - ง. คนใดในกลุ่มทำไม่ดี จะทำให้เพื่อนในกลุ่มดูหมองไม่ดีด้วย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๙ – ๒๑

“ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีที่มีทุกภาค โดยเฉพาะภาคเหนือ จะมีการจัดงานอย่างใหญ่โต ในคืนวันเพ็ญ เดือน ๑๒ เชื่อกันว่าเป็นการบูชา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ แม่น้ำ และขจัดปัดเป่าเคราะห์ต่าง ๆ ซึ่งนับเป็นสิ่งดีงามที่ควรรักษาไว้ ให้ลูกหลานสืบต่อไป”

๑๙. ข้อความนี้สรุปใจความสำคัญได้อย่างไร

- ก. ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีไทย
- ข. ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่
- ค. ประเพณีลอยกระทงมีการจัดงานอย่างยิ่งใหญ่ในวันเพ็ญเดือน ๑๒
- ง. ประเพณีลอยกระทงตรงกับวันเพ็ญเดือน ๑๒ เป็นประเพณีที่ดีงามควรรักษาไว้

๒๐. ข้อความนี้ให้ความรู้ในเรื่องใดมากที่สุด

- ก. การจัดงานลอยกระทง
- ข. ความหมายของวันลอยกระทง
- ค. การสืบทอดประเพณีลอยกระทง
- ง. วิธีการแสดงออกของผู้คนที่มีต่อธรรมชาติ

๒๑. เราควรสืบทอดประเพณีลอยกระทงหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ควร เพราะจะได้ลอยกระทงและเที่ยวในงานลอยกระทง
- ข. ไม่ควร เพราะการลอยกระทงจะทำให้แม่น้ำเน่าเสีย
- ค. ไม่ควร เพราะในงานลอยกระทงมักจะมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน
- ง. ควร เพราะเชื่อว่าเป็นการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แม่น้ำ และขจัดปัดเป่าเคราะห์ต่าง ๆ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๒๒ – ๒๕

พิธีไหว้ครูเป็นประเพณีที่ดีงาม ซึ่งทุกโรงเรียนจะจัดให้มีพิธีไหว้ครูขึ้นในทุกต้นปีการศึกษา เพื่อให้บรรดาลูกศิษย์ได้กราบไหว้ ระลึกถึงพระคุณครูบาอาจารย์ และเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้รู้ว่าการที่เราจะเป็นคนดีมีวิชาชีพเลี้ยงตัวได้ในอนาคตนั้นก็ด้วยพระคุณของครูบาอาจารย์ทั้งสิ้น

๒๒. พิธีไหว้ครูแสดงให้เห็นถึงคุณธรรมในด้านใด

- ก. ความเมตตา
- ข. ความกตัญญู
- ค. ความซื่อสัตย์
- ง. ความดีของครู

๒๓. บุคคลใดมีพฤติกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับคุณธรรมในข้อ ๒๒ มากที่สุด

- ก. กู้ยืมของไหว้ครูทุกวัน
- ข. กิ่งอาสาช่วยคุณครูหิ้วของ
- ค. ก้านไหว้คุณครูก่อนเข้าโรงเรียนทุกวัน
- ง. ก้อยอาสาเพื่อนในห้องทำพานไหว้ครูทุกปี

๒๔. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องที่อ่าน

- ก. เราต้องรู้จักทำความดี
- ข. เราต้องยกย่องครู เพราะครูเป็นคนดี
- ค. เราจะต้องรู้จักพระคุณของครูมากยิ่งขึ้น
- ง. เราควรตอบแทนบุญคุณของครูที่ได้สั่งสอนลูกศิษย์ให้เป็นคนดี

๒๕. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็นเกี่ยวกับพิธีไหว้ครู

- ก. พิธีไหว้ครูเป็นประเพณีที่ดีงาม
- ข. ทุกโรงเรียนจัดให้มีพิธีไหว้ครูในต้นปีการศึกษา
- ค. พิธีไหว้ครูเป็นการระลึกถึงพระคุณของครู อาจารย์
- ง. พิธีไหว้ครูเป็นการปลูกจิตสำนึกให้รู้ว่าเป็นคนดี มีวิชาชีพเลี้ยงตัว เพราะการสั่งสอนของครู อาจารย์

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๒๖ – ๒๗

“สิ่งที่น่าห่วงมากที่สุดขณะนี้คือ การระบาดของยาบ้าในสถานศึกษา อนาคตอันสดใสของเยาวชนต้องมาดับวูบลง เพราะยานรกเหล่านี้ ปัญหานี้จึงเป็นเรื่องที่หลายฝ่ายไม่อาจนิ่งนอนใจอยู่ได้ และเราก็ไม่อาจคิดว่า ปัญหายาบ้า เป็นปัญหาไกลตัวของเรามากเกินไป เพราะสักวันภัยจากยาบ้าอาจวิ่งเข้าหาตัวเรา ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง”

๒๖. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริงของข้อความนี้

- ก. การระบาดของยาบ้าในสถานศึกษา
- ข. ปัญหานี้จึงเป็นเรื่องที่หลายฝ่ายไม่อาจนิ่งนอนใจอยู่ได้
- ค. อนาคตอันสดใสของเยาวชนต้องมาดับวูบลง เพราะยานรก
- ง. สิ่งที่น่าห่วงมากที่สุดขณะนี้คือ การระบาดของยาบ้าในสถานศึกษา

๒๗. ผู้เขียนรู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด

- ก. รู้สึกเป็นห่วง เพราะยาบ้าเข้ามาระบาดในสถานศึกษา
- ข. รู้สึกเป็นห่วง เพราะถ้าเยาวชนติดยาบ้าจะทำให้หมดอนาคต
- ค. รู้สึกสงสาร เพราะเยาวชนของชาติต้องตกเป็นทาสของยาบ้า
- ง. รู้สึกกลัว เพราะภัยจากยาบ้าอาจวิ่งเข้าหาตัวเราไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๒๘ – ๓๐

“เมืองไทยเป็นเมืองสมบูรณ์จริง เป็นอยู่ช้ำอู่น้ำ สมดังพ่อขุนรามคำแหง เคยประกาศไว้ว่า ในน้ำมีปลา ในนามีข้าวจริง ๆ และก็เพราะความอุดมสมบูรณ์นี้เอง เมืองเราจึงกลายเป็นสังเวียนสำหรับเพื่อนบ้านรุกรานรังแกอยู่เสมอ ๆ”

๒๘. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความข้างต้น

- ก. เมืองไทยเป็นศูนย์กลางประเทศรอบข้างจึงต้องการ
- ข. เมืองไทยมีข้าวปลาอาหารอุดมสมบูรณ์ ประเทศเพื่อนบ้านจึงอยากได้
- ค. เมืองไทยมีความอุดมสมบูรณ์จึงเป็นเหตุให้ชาติอื่นคอยรุกรานอยู่เสมอ
- ง. เมืองไทยอุดมสมบูรณ์ พ่อขุนรามคำแหงจึงประกาศว่า ในน้ำมีปลาในนามีข้าว

๒๙. ผู้เขียนต้องการอธิบายอะไร

- ก. เมืองไทยมีความสมบูรณ์
- ข. สาเหตุที่เมืองไทยถูกรุกราน
- ค. เหตุผลที่เมืองไทยเป็นอู่ข้าวอู่น้ำ
- ง. พ่อขุนรามคำแหงเคยปกครองไทย

๓๐. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริงของข้อความข้างต้น

- ก. เมืองไทยเป็นอู่ข้าวอู่น้ำ
- ข. เมืองไทยเป็นสังเวียน
- ค. เมืองไทยเป็นเมืองสมบูรณ์จริง
- ง. เมืองไทยถูกรุกรานจากประเทศเพื่อนบ้าน

ชุดที่ ๑

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาคำสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

การอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อค้นหาคำสำคัญที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เพราะคำสำคัญจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเรื่องราวได้ ก่อนที่จะอ่านรายละเอียดต่อไป

ความหมายของคำสำคัญ

คำสำคัญ หมายถึง คำที่บ่งบอกสาระสำคัญของเรื่อง หรือคำที่มีความหมายพิเศษ เพื่อกำหนดเป้าหมายที่จะนำไปสู่แนวคิดของเรื่อง ซึ่งในเรื่องอาจมีคำสำคัญหลายคำก็ได้และเมื่อนำคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างคร่าว ๆ

ลักษณะของคำสำคัญ

๑. เป็นคำที่ผู้เขียนพิมพ์ตัวหนา ตัวเอน หรือขีดเส้นใต้ หรือคำที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด เช่น

ตัวเล็กนิก มีพิษเหลือใจ

สัตว์มีพิษมีอยู่ทั่วไป เช่น แมงป่อง ตะขาบ มดแดง และมดคันไฟ พบอยู่บนดิน ในซอกหิน ซอกไม้ และโพรงไม้ ตัวต่อ แตน และผึ้ง พบอยู่ตามต้นไม้ คางคก และปลิง พบตามห้วย หนอง คลอง บึง ยุง และ บึ้ง บินอยู่ในอากาศ

สัตว์แต่ละชนิดมีอาวุธสำหรับต่อสู้ศัตรู อาวุธเหล่านี้อาจอยู่ตรงส่วนใดของสัตว์ก็ได้ เมื่อมันกัดหรือตอยศัตรูแล้ว ก็จะฉีคน้ำพิษเข้าทางแผลทำให้เจ็บปวด บางชนิดอาจเป็นอันตรายถึงตายได้

จากข้อความข้างต้น คำที่พิมพ์ตัวหนา คือ แมงป่อง ตะขาบ มดแดง มดคันไฟ ตัวต่อ แตน ผึ้ง คางคก ปลิง ยุง และบี๊ง แสดงว่าผู้เขียนต้องการบอกให้ทราบว่า สัตว์ที่พิมพ์ตัวหนา ถึงแม้จะตัวเล็ก แต่เป็นสัตว์มีพิษ ซึ่งคำที่พิมพ์ด้วยตัวหนาดังกล่าว จึงเป็นคำสำคัญของข้อความนี้

๒. เป็นคำที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเหตุและผลของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น

เศรษฐกิจพอเพียง คือ การสร้างงานอาชีพให้มีฐานะพอมีพอกิน เพียงพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รับสั่งว่า เศรษฐกิจพอเพียง ต้องช่วยตัวเองไม่พุ่มเพอญ อยู่อย่างธรรมดา อยู่อย่างมีเหตุผล ถ้าเราดำเนินชีวิตเช่นนี้ ก็จะมีเงินเหลือเก็บ

จากข้อความข้างต้นจะปรากฏคำที่มีลักษณะเป็นเหตุและผลกัน ซึ่งเหตุก็คือ การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง จะทำให้มีเงินเหลือเก็บ ดังนั้น คำสำคัญของข้อความดังกล่าว คือ เศรษฐกิจพอเพียง

หลักการอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

๑. กรณีที่ผู้เขียนระบุคำสำคัญ คือ คำที่พิมพ์ด้วยตัวหนา ตัวเอน ชิดเส้นใต้ หรือคำที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด มีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ อ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง

ขั้นที่ ๒ พ่งดาที่จุดกึ่งกลางของบรรทัดแรก หรือชื่อเรื่อง แล้วให้เคลื่อนสายตาผ่านกึ่งกลางของบรรทัดแรกเรื่อยลงไปจนถึงบรรทัดสุดท้าย เพื่อหาคำที่พิมพ์ตัวหนา หรือตัวเอน หรือคำที่ขีดเส้นใต้ หรือคำที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด

๒. กรณีที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุคำสำคัญไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ผู้อ่านค้นหาคำสำคัญด้วยตนเอง มีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ อ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง

ขั้นที่ ๒ พงศาคำแรกๆ ของบรรทัดแรก แล้วเคลื่อนสายตาผ่านคำทุกคำของแต่ละบรรทัด แล้วทำความเข้าใจความหมายของคำทุกคำ

ขั้นที่ ๓ ทำความเข้าใจเรื่องราวในแต่ละย่อหน้า แล้วลองตอบคำถามให้ได้ว่าใจความในแต่ละย่อหน้ากล่าวถึงอะไร และจดบันทึกใจความของแต่ละย่อหน้าไว้

ขั้นที่ ๔ อ่านเนื้อเรื่องให้ละเอียดอีกครั้ง เพื่อตรวจทานข้อสรุปที่ได้จดบันทึกไว้ว่าถูกต้อง สมบูรณ์หรือไม่

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๐ : ๒)

ชุดที่ ๑

ใบกิจกรรมที่ ๑ การอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาคำสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ หาคำสำคัญของข้อความแล้วเขียนลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง

การเจริญ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงรูปร่างลักษณะภายนอกและภายใน โครงสร้างและองค์ประกอบของเซลล์ต่างไป เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของเซลล์ต่าง ๆ ไปเป็นเนื้อเยื่อและอวัยวะ

คำสำคัญ : การเจริญ

ข้อความที่ ๑

การอ่านในใจ มีความจำเป็นมากและใช้อยู่เสมอในชีวิตประจำวัน ผู้มีความสามารถในการอ่านในใจจะเข้าใจและเรียนรู้เรื่องราวที่อ่านได้รวดเร็ว มากกว่าการอ่านออกเสียง เพราะไม่ต้องกังวลการเปล่งเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๐ : ๑๒)

คำสำคัญ :

ข้อความที่ ๒

“ดาวฤกษ์” เป็นดาวที่มีแสงสว่างในตัวเอง อยู่ไกลมาก เมื่อมองผ่านกล้องโทรทรรศน์ จะเป็นเพียงจุดสว่างเล็ก ๆ เท่านั้นแสงที่ส่องมาถึงโลก มีลักษณะเป็นเส้นแสงและเมื่อผ่านบรรยากาศของโลก จะเกิดการหักเห ทำให้เป็นแสงระยิบระยับต่างจาก “ดาวเคราะห์” เป็นดาวที่ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง แต่สะท้อนแสงจากดวงอาทิตย์และเนื่องจากดาวเคราะห์อยู่ใกล้โลก แสงที่สะท้อนออกมาจะเป็นลำแสงและเมื่อผ่านบรรยากาศของโลกจะเกิดการหักเหเฉพาะภายในขอบเขตของลำแสง ทำให้แสงกระพริบน้อยมากจึงมองเห็นเสมือนเป็นดาวนิ่ง

(อรุณระวี พัฒนกิจ ม.ป.ป.)

: ๑๐๑)

คำสำคัญ

:

ข้อความที่ ๓

สมิง หรือเสือสมิง นั้น เชื่อกันว่าเป็นคนมีวิชาแก่กล้าจนร้อนกลายเป็นเสือ บางตำราบอกว่าเดิมเสือสมิงเป็นเสือธรรมดา เมื่อได้กินเนื้อคนครั้งแรกก็เกิดติดใจ และลอบสังหารคนกินเป็นอาหารเรื่อยมา วิญญาณของคนที่ถูกเป็นเหยื่อจะสิงอยู่ในเสือตัวนั้น ทำให้มันกลายเป็นเสือผี หรือเสือสมิง

(อรุณระวี พัฒนกิจ ม.ป.ป.)

: ๑๒๖)

คำสำคัญ

:

ข้อความที่ ๔

ใบหม้อข้าวหม้อแกงลิงส่วนมากมีสีแดง อาจเป็นสีแดงเข้ม สีแดงสด หรือมีหลายสี เช่น สีแดงเหลืองเขียว ต้มหม้อข้าวหม้อแกงลิงเป็นพืชชนิดหนึ่ง มักขึ้นในทุ่งโล่งที่เป็นดินทรายแห้งแล้งมีอาหารน้อย พืชชนิดนี้จึงหาทางเพิ่ม แหล่งอาหาร โดยล่อแมลงมากินน้ำหวานบริเวณขอบกระเปาะและฝาปิด ซึ่งอยู่ที่ปลายใบ เราจึงเรียกต้นหม้อข้าวหม้อแกงลิงว่า พืชกินสัตว์

(กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๑ : ๑๓)

คำสำคัญ :

ข้อความที่ ๕

ดอกไม้้นอกจากจะมีสีสันสวยงามและมีกลิ่นหอมแล้วดอกไม้ยังมีคุณค่า ในแง่ของการนำไปถวายสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพนับถือด้วย แต่ละคนนั้นก็就会有ความเคารพ นับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่แตกต่างกันไป ดังนั้นเราควรจะทราบด้วยว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่แตกต่างกันไป เราก็ควรจะทราบด้วยว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์แต่ละองค์นั้นควรจะบูชาด้วยดอกไม้ชนิดใด (อรุณระวี พัฒนกิจ ม.ป.ป. : ๑๖๓)

คำสำคัญ :

ชุดที่ ๑

ใบกิจกรรมที่ ๒ อ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาคำสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วหาคำสำคัญจากนิทานที่อ่าน
นำคำสำคัญมาเขียนเรียงเป็นใจความของเรื่อง

ตัวอย่าง

ลา กับ จักจั่น

ลาตัวหนึ่งได้ยินจักจั่นร้องเสียงไพเราะจับใจ จึงคิดอยากจะเสียงดี
อย่างนั้นบ้าง มันพยายามดิ้นรนและสอบถามว่าจักจั่นกินอะไรถึงเสียงดี

“พวกเรากินน้ำค้างยังงั้นล่ะ” จักจั่นบอกกับลา

นับตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา ลาก็ไม่ยอมกินอาหารอื่น ๆ นอกจากคอยเลีย
แต่น้ำค้างบนยอดหญ้าเท่านั้น ร่างกายจึงผ่ายผอมและในที่สุดก็หิวจนเป็นลมตาย

(อีสป ๒๕๔๕ : ๓๓)

คำสำคัญ: ลา จักจั่น เสียงไพเราะ กิน น้ำค้าง เป็นลมตาย

ใจความสำคัญของเรื่อง : ลาอยากมีเสียงไพเราะเหมือนจักจั่น จึงกินแต่น้ำค้างจนเป็นลมตาย

นกพิราบกระหายน้ำ

นกพิราบตัวหนึ่งรู้สึกกระหายน้ำอย่างแรง พยายามบินหาแหล่งน้ำ
ครั้นเห็นรูปภาพแก้วน้ำใสมีน้ำบรรจุอยู่เต็มซึ่งจิตรกรเขียนติดอยู่บนกระดานป้าย
มันนึกว่าเป็นแก้วน้ำจริง จึงบินโฉบเข้าไปหาอย่างรวดเร็วทำให้ชนแผ่นป้ายจนปีกหัก
ตกลงมานอนอยู่กับพื้นดิน

ชายคนหนึ่งเดินมาพบจึงนำมันไปเป็นอาหาร

(อีสป ๒๕๔๕ : ๔๓)

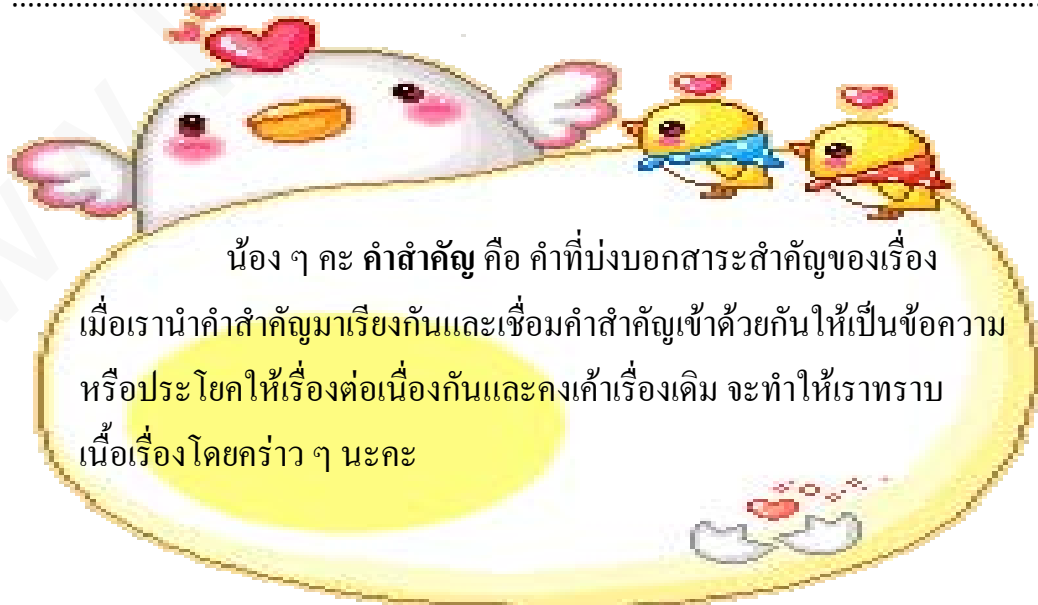
คำสำคัญ :

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

.....

น้อง ๆ คะ คำสำคัญ คือ คำที่บ่งบอกสาระสำคัญของเรื่อง
เมื่อเรานำคำสำคัญมาเรียงกันและเชื่อมคำสำคัญเข้าด้วยกันให้เป็นข้อความ
หรือประโยคให้เรื่องต่อเนื่องกันและคงเค้าเรื่องเดิม จะทำให้เราทราบ
เนื้อเรื่องโดยคร่าว ๆ นะคะ

ชุดที่ ๑
ใบกิจกรรมที่ ๓ อ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาคำสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง แม่ไก่กับหุญมาย แล้วหาคำสำคัญจากนิทานที่อ่าน นำคำสำคัญมาเขียนเรียบเรียงเป็นใจความของเรื่อง

แม่ไก่กับหุญมาย

แม่ไก่ตัวหนึ่งออกไปให้หุญมายผู้เลี้ยงมันวันละหนึ่งฟองอย่างสม่ำเสมอ ทุกวัน แต่ด้วยความโลภ อยู่มาวันหนึ่งหุญมายจึงคิดเอาเองว่า “หากเราให้อาหาร แม่ไก่เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเท่าตัว แม่ไ้คงจะออกไปวันละสองฟอง”

แต่เมื่อไก่ได้อาหารมากขึ้นร่างกายจึงอวบอ้วน ขนเป็นมัน มีเนื้อมาก และไม่ได้ออกไปให้หุญมายเลยสักใบเดียว

(อีสป ๒๕๔๕ : ๕๘)

คำสำคัญ :

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

.....

ชุดที่ ๑

ใบกิจกรรมที่ ๔ อ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาคำสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านสารคดีตำบลทับมา แล้วหาคำสำคัญจากสารคดีที่อ่าน นำคำสำคัญมาเขียนเรียบเรียงเป็นใจความของเรื่อง

ตำบลทับมา

ตำบลทับมาอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ประวัติของคำว่าทับมาเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมานั้น มีอยู่หลายตำนานแต่พอเก็บความมาประกอบกันได้เค้าเรื่องดังนี้ นับย้อนหลังไปเป็นเวลานานหลายร้อยปี ณ ที่แห่งหนึ่งเป็นทุ่งนามีลำซึ่งเป็นที่อาศัยของม้าขาว ม้าตัวนี้จะออกไปหากินที่หนองน้ำแห่งหนึ่งมีชื่อว่า “หนองยางเอน” ปัจจุบันตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ ๒ ตำบลทับมา ถ้ำแห่งนี้มีเรื่องเล่ากันว่าภายในถ้ำจะมีถ้วยชามไว้ให้ชาวบ้านได้ยืมไปใช้ในงานต่าง ๆ แต่ไม่มีผู้ใดสามารถบอกได้ว่าใครเป็นผู้ชื้อหามาไว้ รู้เพียงว่าในถ้ำมีของใช้ให้ยืมมากมาย ต่อมาเมื่อพวกทุขุขัตติยะไปแล้วไม่นำส่งคืน ถ้ำก็เลยปิดตั้งแต่นั้นมา ทั้งม้าและของที่เคยยืมไปใช้ก็หายไปหมด บางครั้งมีคนได้ยินเสียงปีพาทย์บรรเลงดังมาจากในถ้ำอยู่บ้าง แต่ปัจจุบันเสียงดนตรีได้เงียบไปหมดแล้ว เมื่อทางราชการได้จัดตั้งตำบลขึ้นและให้ชื่อว่าตำบลถ้ำม้า ต่อมาเสียงเพี้ยนเป็นทับมา

(ศูนย์วัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาจังหวัดระยอง ๒๕๔๕ : ๕๗)

คำสำคัญ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ ๑

ใบกิจกรรมที่ ๕ อ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาคำสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทความ แล้วหาคำสำคัญจากบทความที่อ่าน
นำคำสำคัญมาเขียนเรียงเรียงเป็นใจความของเรื่อง

ผลบุญ

“น้ำสะอาด” สามารถชำระล้างสิ่งสกปรกให้สะอาดได้ฉันใด “บุญ”
ก็สามารถชำระล้างวาจา ใจ ให้สะอาดได้ฉันนั้น

บุญ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นในจิตใจแล้วทำให้จิตใจสะอาดผ่องใส
สงบ สุขุมเยือกเย็น ปลอดโปร่ง โล่งเบาสบาย

บุญ เป็นนามธรรมเป็นของเฉพาะตัว เมื่อเกิดขึ้นกับใครแล้ว ย่อมส่งผล
ให้กาย วาจา ใจ ของผู้นั้นเปลี่ยนสภาพไปในทางที่ดีขึ้น เป็นกาย วาจา ใจ
ที่มีคุณภาพ คือมีผิวพรรณผ่องใสขึ้น พุดจาไพเราะนุ่มนวล สุภาพจิตใจ
สุขุมเยือกเย็น สบาย ตั้งมั่นไม่หวั่นไหวเมื่อถูกตำหนิหมิ่นหรือใจไม่ฟุ้งเกินไป

คนที่ร่ำรวยมีโภคทรัพย์มากเพราะในอดีตชาติเขาเคยให้ทานมา
คนที่เกิดในตระกูลสูงเพราะในอดีตเขาเคยได้ให้ความเคารพผู้ที่มีพระคุณ
คนที่มีคุณงามความดีมีสติปัญญาดีเพราะในอดีตชาติเขาเคยฝึก
เจริญภาวนา ฝึกอบรมสมาธิ คบแต่บัณฑิต และไม่ดื่มของมึนเมา
คำสอนในพระพุทธศาสนา เชื่อว่าจิตใจที่สงบแล้วเป็นกุศลจิต

ไม่คิดโกรธ หงุดหงิด รำคาญใจ จิตใจผ่องใส แต่ถ้าวันใดใจมันร้อนรุ่ม ใจมันด
 โกรธ ไม่สบาย มองอะไรก็ขวางหูขวางตา “หลวงพ่อบุญ” บอกว่าวันนั้น
 ใจมันหมดบุญแต่คนยังไม่ตาย

(

สมัย ติมมาลี ๒๕๔๕ : ๕๗)

คำสำคัญ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ ๒

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความเพื่อหาประโยคสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาประโยคสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

การอ่านจับใจความเพื่อหาประโยคสำคัญในเรื่องที่อ่าน จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับใจความได้รวดเร็วขึ้น

ความหมายของประโยคสำคัญ

ประโยคสำคัญ หมายถึง ประโยคหลักของแต่ละย่อหน้า เป็นประโยคที่มีค่าควรจดจำ

ลักษณะของประโยคหลัก

ประโยคสำคัญมีลักษณะ ดังนี้

๑. เป็นประโยคหลักของข้อความในย่อหน้า โดยมีประโยคอื่น ๆ ช่วยเสริมหรืออธิบายขยายความให้มีความละเอียดชัดเจนมากขึ้น เช่น

น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ และจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ สัตว์และพืช สิ่งมีชีวิตถ้าขาดน้ำจะต้องตาย

จากข้อความข้างต้นประโยคสำคัญ คือ น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ และจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ส่วนคำสำคัญของข้อความอยู่ในประโยคสำคัญ คือ “น้ำ”

๒. เป็นประโยคที่มักจะมีคำสำคัญปรากฏอยู่ในประโยคนั้น เช่น

น้ำสะอาด คือ น้ำที่ไม่มีสิ่งสกปรกและเชื้อโรคเจือปน การทำน้ำให้สะอาดทำได้โดยการต้ม การใช้สารเคมี การกรอง และการกลั่น

จากข้อความข้างต้นประโยคสำคัญ คือ **น้ำสะอาด** คือ น้ำที่ไม่มีสิ่งสกปรกและเชื้อโรคเจือปน ส่วนคำสำคัญของข้อความอยู่ในประโยคสำคัญ คือ “**น้ำสะอาด**”

๓. เป็นประโยคหลักที่อาจปรากฏอยู่ตอนต้น ตอนกลาง หรือตอนท้ายของย่อหน้า อย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน เช่น

ประโยคสำคัญอยู่ตอนต้นของย่อหน้า

ดวงอาทิตย์เป็นแหล่งให้พลังงานความร้อนและแสงสว่าง ความร้อนจากดวงอาทิตย์ทำให้โลกอบอุ่น แสงจากดวงอาทิตย์ทำให้เราเห็นสิ่งต่าง ๆ

ประโยคสำคัญ คือ “ดวงอาทิตย์เป็นแหล่งให้พลังงานความร้อนและแสงสว่าง” อยู่ตอนต้นของย่อหน้า

ประโยคสำคัญอยู่ตอนกลางของย่อหน้า

แม่เสือและลูกเสือ ๓ ตัว อาศัยอยู่ในป่าละเมาะใกล้ทุ่งหญ้า ต้นไม้และใบหญ้าในบริเวณนั้นเริ่มมีสีเหลือง เพราะถูกแสงแดดเผา ส่วนน้ำในลำธารก็แห้งขอด แม่เสือจึงพาลูกเสือเดินทางออกมาจากบริเวณนั้นมุ่งหน้าตรงไปยังทิศตะวันตก ซึ่งมีภูเขาสูงใหญ่อยู่เบื้องหน้า แม่เสือคาดหวังว่าที่ภูเขาสูงนั้นจะต้องมีอาหารอุดมสมบูรณ์ เพราะมันแลเห็นต้นไม้และใบหญ้าเขียวชอุ่มต่างจากที่มันอยู่

ประโยคสำคัญ คือ “แม่เสือจึงพาลูกเสือเดินทางออกมาจากบริเวณ” อยู่ตอนกลางของย่อหน้า

ประโยคสำคัญอยู่ตอนท้ายของย่อหน้า

เป็นที่ทราบกันดีว่า ปลาฉลามเป็นสัตว์ข่าวกุญและยังเป็นนักร้องเพลง แต่บัดนี้ได้ทราบเพิ่มเติมว่าการส่งเสียงร้องเพลงหรือคุญกันของปลาฉลาม มิได้เป็นการสื่อสารของปลาฉลามแบบปกติธรรมดา แต่เป็นการเตือนภัย และบอกสภาพแวดล้อมรอบตัวของปลาฉลาม ปลาฉลามเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ชนิดแรกที่มีระบบเรดาร์เสียงนำทาง

ประโยคสำคัญ คือ “ปลาฉลามเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีระบบเรดาร์เสียงนำทาง” อยู่ตอนท้ายของย่อหน้า เป็นประโยคสำคัญสรุปเนื้อหาของย่อหน้า นี้ว่า ปลาฉลามมีระบบเรดาร์เสียงนำทาง เพื่อเตือนภัย และบอกสภาพแวดล้อมรอบตัวของปลาฉลาม มิใช่เสียงร้องเพลงหรือคุญของปลาฉลาม

หลักการอ่านจับใจความโดยหาประโยคสำคัญ

การอ่านจับใจความโดยหาประโยคสำคัญ ผู้อ่านควรปฏิบัติ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ อ่านสำรวจ เพื่อตรวจหาคำสำคัญ

ขั้นที่ ๒ อ่านละเอียด โดยให้ผู้อ่านอ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง จากนั้นให้อ่านเนื้อเรื่องที่ละย่อหน้าให้เข้าใจเพื่อค้นหาประโยคสำคัญ

ขั้นที่ ๓ บันทึกประโยคสำคัญของแต่ละย่อหน้าลงในสมุด

ขั้นที่ ๔ อ่านคร่าว ๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านแต่ละย่อหน้าและตรวจสอบความถูกต้องของประโยคสำคัญ

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบความถูกต้องในการบันทึก ได้แก่ การเขียนสะกดคำความถูกต้องของประโยค

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๐ : ๒๗)

ชุดที่ ๒

ใบกิจกรรมที่ ๑ การอ่านจับใจความเพื่อหาประโยคสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาประโยคสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วหาประโยคสำคัญของข้อความ
เขียนลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง

ทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์

ทับหลัง หมายถึง บานคาดประดับประตูปราสาท ทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์
เดิมประดับอยู่เหนือประตูทางเข้าด้านตะวันออกของปราสาทประธานปราสาทพนมรุ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์ สลักบนหินเป็นภาพพระนารายณ์บรรทมอยู่บนหลังอนันตนาคราช
ในเกษียรสมุทร มีพระลักษมีอยู่งานแทบพระบาท

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๐ : ๒๕)❤️

ประโยคสำคัญ

: ทับหลัง หมายถึง บานคาดประดับประตูปราสาท

ข้อความที่ ๑

การสื่อสารมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อวิถีชีวิต การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่รวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้ผู้สื่อสารต้องพยายามหาวิธีปรับใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลจากการบริการต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน และการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(ชัยวัฒน์ สีแก้วและคณะ ๒๕๕๐)

: ๒๐)

ประโยคสำคัญ :

.....

ข้อความที่ ๒

เบต้าแคโรทีน สารต้านอนุมูลอิสระที่เราเริ่มคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี เบต้าแคโรทีนนี้จะช่วยป้องกันการเกิดมะเร็งปอดและมะเร็งผิวหนังอย่างมีประสิทธิภาพ ยังช่วยป้องกันการเกิดไขมันอุดตันในเส้นเลือด และอาการต่อกระดูก เบต้าแคโรทีนจะพบมากในผักและผลไม้สีเขียวย สีส้ม สีส้มเหลือง ชนิดต่าง ๆ เช่น ตำลึง คื่นช่าย ฟักทอง แครอท มะละกอ และใบยอ

(ปริยาภรณ์ เพิ่มสุข ๒๕๔๓: ๖๒)

ประโยคสำคัญ :

.....

ข้อความที่ ๓

พังพอนถือว่าเป็นสัตว์ที่มีความว่องไวมาก ในการโจมตีงูพิษ เช่น งูเห่า พังพอนก็จะใช้ความว่องไวดังกล่าวเข้าหลอกล่อจนงูเหนี่ยวเสียก่อน จากนั้นพังพอนก็จะกระโจนเข้ากัดบริเวณลำคอ เราจึงเห็นคล้ายกับว่างูเห่ากับพังพอนต่อสู้กันนั่นเอง และถึงแม้ว่าพังพอนจะมีภูมิคุ้มกันพิษงูต่าง ๆ อยู่บ้าง แต่หากถูกกัดอย่างจัง ก็ถึงแก่ความตายได้เช่นเดียวกัน

(อรุณระวี พัฒนกิจ ม.ป.ป.

: ๑๕)

ประโยคสำคัญ :

.....

ข้อความที่ ๔

ตองเหลื่อง เป็นชนเผ่าหนึ่งที่เรียก ตนเองว่า มลาบริ ซึ่งแปลว่า คนป่าดำรงชีพอยู่ในป่าทึบของเทือกเขาสูง ๆ ภาษาที่ใช้จัดอยู่ในตระกูลขอมมอญ-เขมร ของกลุ่มภาษาออสโตรเอเชียติก มีผู้สันนิษฐานว่า ชนกลุ่มนี้มีแหล่งกำเนิดอยู่ในประเทศลาว และเดินทางร่อนเร่เคลื่อนย้ายไปอยู่ตามทิวเขาจนเข้าสู่เขตแดนประเทศไทย และกระจายตัวอยู่ตามแนวตะเข็บชายแดนไทย-ลาว โดยเฉพาะในป่าทางตอนเหนือของจังหวัดน่าน แพร่ และเชียงราย (นิติภูมิ นวรัตน์ ๒๕๔๕ : ๑๖๐)

ประโยคสำคัญ :

.....

ข้อความที่ ๕

“ภูกระดึง” เป็นภูเขาหินทรายยอดตัดตั้งอยู่ใน ต.ศรีฐาน อ.ภูกระดึง จ.เลย
ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒.๑๗ แสนไร่ มีความสูงระหว่าง ๔๐๐-๑,๒๐๐ เมตร
จากระดับน้ำทะเล จุดสูงสุดอยู่ที่บริเวณคอกเมย มีความสูง ๑,๓๑๖ เมตร
จากระดับน้ำทะเล บนยอดภูมีที่ราบ ประมาณ ๓.๗๕ หมื่นไร่ สภาพทั่วไป
ของภูกระดึงประกอบไปด้วยพรรณไม้และสัตว์ป่านานาชนิด หน้าผา หุบเหว ลำธาร
และน้ำตก อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ต้นน้ำของลำน้ำพอง ซึ่งเป็นลำน้ำสายสำคัญสายหนึ่ง
ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๐ : ๑๖)

ประโยคสำคัญ :

.....

ชุดที่ ๒

ใบกิจกรรมที่ ๒ การอ่านจับใจความเพื่อหาประโยคสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาประโยคสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้ หาประโยคสำคัญแต่ละย่อหน้า แล้วนำประโยคสำคัญมาเขียนเรียงเป็นใจความสำคัญของเรื่อง

ตัวอย่าง

วัวกับแมลงหวี่

วัวนั้นเป็นสัตว์ตัวใหญ่และก็มีพลังกำลังมีใช้น้อย แต่เมื่อสัตว์ตัวกระจิริดอย่างแมลงหวี่มาพุดจาทำท่าย แทนที่วัวจะวางตนนิ่งเฉย วัวกลับไม่ยอมให้แมลงหวี่คุยข่มตนซึ่งตัวใหญ่กว่า

แมลงหวี่จึงทำให้สู้กัน ถ้าใครชนะก็แสดงว่าผู้นั้นยิ่งใหญ่กว่า

เมื่อวัวตอบตกลง แมลงหวี่ก็บินวนเวียนอยู่รอบ ๆ เขาและเหนือหัวของวัว ในขณะที่วัวไม่สามารถจะขวิดแมลงหวี่หรือทำอะไรแมลงตัวน้อย ๆ ได้เลย วัวจึงได้แต่อับอายขายหน้าบรรดาสัตว์ทั้งหลายที่มามุงดูกันเป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น

(อีสป ๒๕๔๕ : ๑๕)

ย่อหน้าที่ ๑ : วัวไม่ยอมให้แมลงหวี่คุ้ยข่มตนซึ่งตัวใหญ่กว่า

ย่อหน้าที่ ๒ : แมลงหวี่ทำวัวให้ต่อสู้กัน

ย่อหน้าที่ ๓ : แมลงหวี่บินวนเวียนอยู่รอบ ๆ เขาและเหนือหัวของวัว
แต่วัวไม่สามารถขวิดแมลงหวี่ได้

ย่อหน้าที่ ๔ : วัวอับอายสัตว์ที่มากุ

ใจความสำคัญของเรื่อง : วัวต่อสู้กับแมลงหวี่แต่ไม่สามารถทำอะไรแมลงหวี่ได้

น้อง ๆ ค่ะ เมื่อเรานำประโยคสำคัญแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่
ให้คงเรื่องเดิม ก็จะเป็นใจความสำคัญของเรื่อง นะคะ

กวางป่ากับพุ่มไม้

กวางป่าตัวหนึ่งหนีการตามล่าของนายพรานเข้าไปหลบซ่อนอยู่ในพุ่มไม้หนา ซึ่งกำลังแตกใบอ่อนเขียวครึ้มใช้เป็นที่พักบังได้อย่างมิดชิด ครั้นเห็นนายพรานเดินเลยผ่านไป กวางคิดว่าปลอดภัยแล้วจึงเล็มกินใบอ่อนของพุ่มไม้นั้น ทำให้นายพรานซึ่งเดินย้อนกลับมาสามารถมองเห็นกวางได้เลยยกหน้าไม้ขึ้นยิง

ขณะที่กวางล้มลงก่อนจะขาดใจได้รำพึงขึ้นว่า “นี่แหละผลของการเนรคุณ ทั้งที่พุ่มนี้ช่วยชีวิตเราไว้แต่เรากลับคิดทำลายกีดกันจนไม่อาจให้ความคุ้มครองเราได้ต่อไป”

(อีสป ๒๕๔๘ : ๗๑)

ย่อหน้าที่ ๑ :

.....

ย่อหน้าที่ ๒ :

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ ๒

ใบกิจกรรมที่ ๓ การอ่านจับใจความเพื่อหาประโยคสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาประโยคสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทความ แล้วหาประโยคสำคัญแต่ละย่อหน้า นำประโยคสำคัญมาเขียนเรียงเป็นใจความสำคัญของเรื่อง

มังคุดทำลายเซลล์...มะเร็ง

ใครที่ชอบทานมังคุด ทราบหรือไม่ว่า มังคุดก็สามารถทำลายเซลล์มะเร็ง วันนี้เกร็ดความรู้มีเรื่องนี้มาบอกกัน...นักวิทยาศาสตร์ ได้ศึกษาสารสกัดจากเปลือกมังคุด พบฤทธิ์จุลฆาตเฉพาะเซลล์มะเร็งในร่างกาย โดยไม่สร้างความเสียหายให้เซลล์ดีที่อยู่รอบ

ผลการทดลองสารสกัดจากเปลือกมังคุดสามารถจัดการกับเซลล์มะเร็งได้เป็นอย่างดีแม้จะใช้เพียงเล็กน้อยเพียง ๔ มิลลิกรัมก็ตามสารสกัดจากเปลือกมังคุดที่นำมาใช้ในการศึกษานี้ ได้รับการสนับสนุนจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยการทดสอบพบว่า สารสกัดในปริมาณ ๔ มิลลิกรัม ดังกล่าว สามารถทำลายเซลล์มะเร็งได้กว่า ๕๐% ของเซลล์มะเร็งทั้งหมด และจากการขยายผลนำสารสกัดไปทดสอบกับเซลล์มะเร็งอื่น ก็พบว่าสามารถออกฤทธิ์ดีในการทำลายเซลล์มะเร็งได้และเซลล์มะเร็งดับรู้อย่างนี้แล้ว ก็ลองหันมาทานมังคุดกันดีกว่า เพื่อสุขภาพที่ดี

(พรพรรณ รพี ม.ป.ป.)

: ๕๐)

ย่อหน้าที่ ๑ :

.....

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๒ :

.....

.....

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ ๒

ใบกิจกรรมที่ ๔ การอ่านจับใจความเพื่อหาประโยคสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาประโยคสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง นกกระเรียน ห่าน และเหยี่ยว หาประโยคสำคัญแต่ละย่อหน้า แล้วนำประโยคสำคัญมาเขียนเรียงเป็นใจความสำคัญของเรื่อง

นกกระเรียน ห่าน และเหยี่ยว

นกกระเรียนตัวหนึ่งบินมาถึงสระแห่งหนึ่ง เห็นห่านคำพูดคำว่าอยู่ในสระ จึงถามว่ากำลังทำอะไร ห่านจึงอธิบายให้ฟังว่า “นี่เป็นวิธีหาอาหารในน้ำของพวกเรา และเมื่อมีภัยอันตรายเราก็สามารถดำน้ำหนีได้เช่นกัน”

“ขอเพียงเจ้ามาเป็นเพื่อนของเราเท่านั้น ต่อไปก็ไม่ต้องมัวดำพูดคำว่ายให้เสียเวลา” นกกระเรียนให้คำแนะนำ “ขึ้นมาหาอาหารบนบกนี่สบายกว่า ส่วนอันตรายนั้น ด้วยร่างกายที่แข็งแรงของเราขอรับรองว่าจะคอยคุ้มครองให้เจ้าเอง”

ห่านหลงเชื่อที่นกกระเรียนกล่าว จึงขึ้นมาหาอาหารบนบกกับนกกระเรียนอยู่ต่อมาไม่นาน เหยี่ยวตัวหนึ่งออกหาเหยื่อเห็นห่านหากินอยู่บนบกจึงโฉบลงมาจับตัวได้โดยง่าย ห่านตะโกนส่งเสียงร้องเรียกให้นกกระเรียนซึ่งห่านคิดว่าเป็นสหายของตนช่วยเหลือ แต่ปรากฏว่านกกระเรียนบินเกล็ดหนีไปนานแล้ว

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๐ : ๒๗)

ย่อหน้าที่ ๑ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๒ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๓ :

.....

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ ๒

ใบกิจกรรมที่ ๕ การอ่านจับใจความเพื่อหาประโยคสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความโดยหาประโยคสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทความ แล้วหาประโยคสำคัญแต่ละย่อหน้า นำประโยคสำคัญมาเขียนเรียงเรียงเป็นใจความสำคัญของเรื่อง

ข่าวโศก

ข่าวโศกด้านมะเร็ง การแทะข้าวโพดหวานด้านโรคมะเร็ง มีสารตัวร้ายพิษมากกว่าผักผลไม้ นักวิจัยของมหาวิทยาลัยคอร์เนลล์แห่งสหรัฐฯ รายงานในวารสารสมาคมเคมีแห่งอเมริกาว่าข้าวโพดหวานที่ปรุงสุกแล้วจะออกฤทธิ์ร้ายพิษในร่างกายสูงขึ้นได้อย่างเด่นชัด เขาเผยว่าผิดกับที่เคยเชื่อกันมาก่อนว่าผักและผลไม้หากต้มปรุงสุกแล้วจะเสียคุณค่าทางอาหารลงไป สู้กินดิบ ๆ ไม่ได้ แต่ข้าวโพดหวานยังคงสามารถเก็บพลังเป็นตัวร้ายพิษคงไว้ได้แม้ว่าจะเสียวิตามินซีไป

เขาได้พบว่าการต้มข้าวโพดหวานด้วยอุณหภูมิสูงถึง ๑๑๕ องศาเซลเซียส ในเวลานานต่างกัน ๑๐, ๒๕ และ ๕๐ นาที พบว่า ยิ่งต้มนานจะทำให้มันมีสารอันเป็นตัวร้ายพิษ เพิ่มขึ้นเป็น ๒๒, ๔๔ และ ๕๓ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าสารที่ออกฤทธิ์เป็นตัวร้ายพิษช่วยดับสารพิษของพวกอนุมูลอิสระ ซึ่งเป็นอันตรายกับเซลล์ของอวัยวะต่าง ๆ ทั้งยังมีส่วน

เกี่ยวข้องกับโรคอื่นเนื่องมาจากความแก่ชราต่าง ๆ อย่างเช่นต่อกระเจกและโรค
สมองเสื่อมอีกด้วย

ขณะนักวิจัยเชื่อว่าข้าวโพดหวานที่ต้มหรือปิ้งจะปล่อยสารประกอบที่เรียกว่า
กรดเฟรลิก อันเป็นคุณกับร่างกายยิ่งมากขึ้นเมื่อถูกความร้อนสูงขึ้น หรือต้มเวลานานขึ้น
กรดเฟรลิกเป็นพวกพฤษเคมีซึ่งในผักและผลไม้มีอยู่ไม่มากนัก แต่กลับพบมีอยู่
อย่างอุดมในข้าวโพด ผสมปนเปรมอยู่กับอย่างอื่น การทำให้มันสุกจึงช่วยทำให้
มันปล่อยกรดเฟรลิกออกมาได้มากขึ้น

(กานูทรรศ์ ๒๕๔๓: ๑๑๘)

ย่อหน้าที่ ๑ :

.....

ย่อหน้าที่ ๒ :

.....

ย่อหน้าที่ ๓ :

.....

ย่อหน้าที่ ๔ :

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ ๓

ใบความรู้ เรื่อง การจับใจความสำคัญและหาแนวคิดของเรื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
๒. บอกแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

การอ่านเพื่อจับใจความ เป็นการอ่านที่มุ่งให้ผู้อ่านเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ความหมายของใจความ

ใจความ หมายถึง ส่วนสำคัญของเรื่อง ตรงกันข้ามกับ พलความ หมายถึง ส่วนที่ไม่สำคัญของเรื่อง ใจความจะมีปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นประโยคที่เป็นส่วนสำคัญปรากฏในส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของย่อหน้า

หลักการอ่านเพื่อค้นหาใจความ

ในการอ่านเพื่อค้นหาใจความ ผู้อ่านควรปฏิบัติ ดังนี้

- ขั้นที่ ๑ อ่านชื่อเรื่องทุกถ้อยคำ ทำความเข้าใจความหมายก่อนที่จะอ่านเนื้อเรื่อง เพราะโดยทั่วไปชื่อเรื่องจะให้แนวทางเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
- ขั้นที่ ๒ อ่านเนื้อเรื่องที่ละย่อหน้าอย่างละเอียด เมื่ออ่านจบแต่ละย่อหน้า ให้หาประโยคสำคัญของย่อหน้า
- ขั้นที่ ๓ จดบันทึกประโยคสำคัญของแต่ละย่อหน้าลงสมุด
- ขั้นที่ ๔ อ่านประโยคสำคัญที่จดบันทึกไว้อย่างละเอียดแล้วเทียบเคียงกับเนื้อเรื่องที่อ่านทั้งหมด เพื่อตรวจสอบว่าเป็นประโยคสำคัญของแต่ละย่อหน้าจริงหรือไม่

ขั้นที่ ๕ นำประโยคสำคัญทั้งหมดที่บันทึกไว้มาเขียนเรียงลำดับให้เป็น
ใจความโดยปรับภาษาให้สละสลวย และให้มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน
ขั้นที่ ๖ อ่านใจความที่ปรับภาษาแล้วอย่างละเอียด เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
ความชัดเจน การสะกดคำ การเว้นวรรคและหลักภาษา

ความหมายของแนวคิด

แนวคิด หมายถึง แก่นของเรื่องที่เป็นเนื้อหาสำคัญ

ความสำคัญของแนวคิด

แนวคิดมีความสำคัญต่อผู้อ่านทุกคน เพราะจะช่วยให้เข้าใจในเรื่องต่อไปนี้

๑. ทิศทางของเนื้อเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ สะดวกต่อการเข้าใจและจดจำ ตลอดจน
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
๒. แนวคิดเป็นข้อสรุปที่สั้นที่สุด ทำให้นักเรียนมีทักษะในการแยกใจความ
และพลความออกจากกันได้รวดเร็ว
๓. แนวคิดช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการให้
ผู้อ่านนำแนวคิดไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิชาการอื่น หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ในทิศทางที่ผู้เขียนได้ชี้แนะทั้งในทางตรงและทางนัย

ประเภทของแนวคิด

แนวคิดแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๑. แนวคิดเป็นคำ มีลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม
๒. แนวคิดเป็นกลุ่มคำ มีลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม
๓. แนวคิดเป็นประโยค เป็นข้อสรุปสั้น ๆ เพียง ๑ ประโยค
อาจเป็นประโยคสามัญ ประโยครวมหรือประโยคซ้อน อย่างใดอย่างหนึ่ง

หลักการอ่านจับใจเพื่อค้นหาแนวคิด

ในการอ่านจับใจความเพื่อค้นหาแนวคิด ผู้อ่านควรปฏิบัติ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ อ่านสำรวจ เพื่อค้นหาคำ กลุ่มคำ หรือประโยคสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง โดยสังเกตคำที่ขีดเส้นใต้ คำที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด คำที่พิมพ์ด้วยตัวหนา หรือคำที่พิมพ์ตัวเอนซึ่งอาจจะเป็นคำ กลุ่มคำ หรือประโยคที่นำไปสู่การสรุปเป็นแนวคิดได้

ขั้นที่ ๒ อ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียดอีกครั้งเพื่อตรวจสอบรายละเอียดของเรื่องในทุกประเด็น พิจารณาความหมายของคำ กลุ่มคำหรือประโยคทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย และจัดเรียงลำดับเหตุการณ์ที่นำไปสู่ข้อสรุปแล้วเขียนเรียบเรียงย่อเรื่องให้สั้นที่สุด

ขั้นที่ ๓ อ่านเนื้อเรื่องคร่าว ๆ เพื่อตรวจสอบ ทบทวน พิจารณาคำ กลุ่มคำ หรือประโยคที่เขียนเรียบเรียงนั้นมีความหมายครอบคลุมเนื้อหาของเรื่อง ที่อ่านหรือไม่

ขั้นที่ ๔ เขียนสรุปเรียบเรียงแนวคิดจากการย่อเรื่องนั้นแล้วอ่านทบทวน ตัดประเด็นที่เห็นว่าเป็นส่วนอธิบายหรือขยายความออก ให้เหลือเฉพาะแก่นของเรื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ

๒๕๕๐ : ๑๓-๒๕)

ชุดที่ ๓

ใบกิจกรรมที่ ๑ การจับใจความสำคัญและหาแนวคิดของเรื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
๒. บอกแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วหาใจความสำคัญของเรื่องและแนวคิดของเรื่อง
เขียนลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง

เรื่อง เต่ากับหอยทาก

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว หลังจากที่เต่าวิ่งแข่งขันกับกระต่าย และกระต่าย
พ่ายแพ้เพราะความประมาท เต่าลำพองใจ เจอะเจอสัตว์ใดก็ทำวิ่งแข่งขัน
แต่สัตว์ต่าง ๆ มิได้สนใจ ครั้นเต่าพบกับหอยทาก เต่าก็ทำวิ่งแข่งอีก หอยทากเห็นว่า
เต่าลืมหูลืมตาต้องการจะสั่งสอน จึงบอกเต่าว่า “เรารับคำท้าของท่าน แต่ขอเวลาเรา
เตรียมตัวสัก ๓ วัน จะได้หรือไม่” เต่าตอบตกลงและชวนหอยทากไปขอให้
หมาจิ้งจอกเป็นกรรมการเช่นเคย หมาจิ้งจอกรับปากจะเป็นกรรมการให้

ในช่วง ๓ วันที่หอยทากเตรียมตัวแข่งขัน หอยทากได้ประกาศให้พี่น้อง
ที่มีขนาดเท่ากันและลายเหมือนกันกับตน ๒ ตัว ไปคอยอยู่ที่จุดก่อนถึงเส้นชัย
และที่เส้นชัย เมื่อเต่าเดินผ่านไปแล้วให้รีบหลบลงข้างทาง

เมื่อวันแข่งขันมาถึง เต่าและหอยทากเริ่มวิ่งจากจุดเริ่มต้น เต่าวิ่งนำหน้า
หอยทากไปสักพักก็เห็นหอยทากตัวที่ ๑ เราจะต้องรีบแซงหน้าให้ได้

ว่าแล้วเต่าก็เร่งฝีเท้าเต็มที่จนถึงเส้นชัย มันตกใจแทบสิ้นสติเมื่อเห็นหอยทากตัวที่ ๒ อยู่ที่เส้นชัยแล้ว มันยอมแพ้หอยทากเพราะคิดว่าหอยทากตัวที่ ๑ กับตัวที่ ๒ เป็นตัวเดียวกับหอยทากที่มันทำวิ่งแข่งหมาจึงจอกบอกกับเต่าว่า “เจ้าอย่าคิดว่าเจ้าจะชนะใครได้ตลอดไปนะ” และหมาจึงจอกก็ประกาศว่า “เต่าแพ้หอยทากแล้ว”

(วิเชียร เกษประทุม ๒๕๔๖ : ๔๓)

ใจความของย่อหน้าที่ ๑ คือ เต่าทำหอยทากวิ่งแข่ง ประโยคที่เหลือ
เป็นผลความ

ใจความของย่อหน้าที่ ๒ คือ หอยทากเตรียมตัวแข่งขัน ประโยคที่เหลือ
เป็นผลความ

ใจความของย่อหน้าที่ ๓ คือ หอยทากตัวที่ ๒ อยู่ที่เส้นชัย ประโยคที่เหลือ
เป็นผลความ

ใจความของเรื่อง เต่ากับหอยทาก คือ การรวมประโยคสำคัญแต่ละย่อหน้า
เข้าด้วยกันจะได้ดังนี้

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง เต่าทำหอยทากวิ่งแข่ง หอยทากเตรียมตัวแข่งขัน
โดยให้หอยทากตัวอื่นไปรออยู่ที่เส้นชัย

แนวคิดของเรื่อง

เต่าวิ่งแข่งกับหอยทาก

หมาจิ้งจอกหางด้วน

หมาจิ้งจอกตัวหนึ่งพลาดไปติดกับดักของนายพราน มันพยายามดิ้นรน เอาตัวรอดได้สำเร็จแต่ต้องสูญเสียหางของมันไป ในตอนแรกหมาจิ้งจอกรู้สึกอับอาย ไม่กล้าสู้หน้าเพื่อน ๆ ในฝูง แต่ในที่สุดก็คิดแผนการอย่างหนึ่งออก จึงเรียกประชุม หมาจิ้งจอกทุกตัว

“เพื่อนรัก พวกท่านเคยสังเกตไหมว่า หางของเรานั้นนอกจากจะเกะกะแล้วยังหาประโยชน์อันใดไม่ได้เลย มันทำให้เราไม่สะดวกในการประกอบกิจวัตรประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นนั่ง ยืน เดินหรือออกหาอาหาร ดังนั้นข้าจึงตัดมันทิ้งไป และบัดนี้ข้ารู้สึกว่าจะมีความสะดวกสบายแล้วคล่องว่องไวกว่าเดิมเป็นอันมาก ถ้าใครอยากเป็นเช่นข้าก็จงตัดหางทิ้งไปเสียเถิด”

หมาจิ้งจอกผู้หนึ่งซึ่งอาวุโสมากกว่าตัวใดในฝูงกล่าวขึ้นว่า “เจ้าคงไม่แนะนำ ให้ใคร ๆ ตัดหางทิ้งหรอก หากหางของเจ้าสามารถงอกขึ้นมาได้เหมือนเดิม”

(อิสป ๒๕๔๕ : ๒๔๕)

ย่อหน้าที่ ๑ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๒ :

.....

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

แนวคิดของเรื่อง :

.....

ชุดที่ ๓

ใบกิจกรรมที่ ๒ การจับใจความสำคัญและหาแนวคิดของเรื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
๒. บอกแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วหาใจความสำคัญของเรื่องและแนวคิดของเรื่อง
เขียนลงในช่องว่าง

การศึกษากับการค้าขาย

ในยุคก่อนที่ไม่ค่อยจะมีการสนับสนุนการศึกษาเท่าไรนั้น มีร้านขายผ้า
อยู่สองร้านที่เปิดอยู่ใกล้ ๆ กัน ซึ่งทั้งสองร้านมีลูกชายและลูกสาวอย่างละหนึ่งคนทั้งคู่
แต่แตกต่างที่ลูกชายลูกสาวของร้านแรกนั้น พ่อกับแม่นั้นได้ส่งทั้งลูกชายและลูกสาว
ไปร่ำเรียนในสำนักต่าง ๆ เพื่อจะได้มีความรู้ติดตัว ต่างจากอีกร้านที่เก็บลูกชาย
และลูกสาวอยู่ที่บ้านช่วยกันทำมาค้าขายเพียงอย่างเดียว

มีอยู่วันหนึ่ง เจ้าแม่ของทั้งสอง ร้านได้เจอกันที่โรงเตี๊ยมแห่งหนึ่ง

เมื่อเจอกันจึงได้พูดจาปราศรัยกันถึงลูก ๆ ของตัวเอง

“ท่านจ้ะ ข้าเห็นท่านส่งบุตรสาวและบุตรชายของท่านไปร่ำเรียนอย่างนั้นหรือ”
เจ้าแม่ร้านที่สองกล่าว

“เป็นเช่นนั้นท่านหวง ข้าอยากจะให้เขามีวิชาความรู้ติดตัว”

“โห! เสียเปล่าหน้า จะให้เรียนไปทำไม เรียนไปก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์

คูสิบุตรชายและบุตรสาวของข้าทำงานให้กับข้า ข้าก็สบายไม่ต้องมาเหนื่อยแบบท่านอีก
คุมการเงินเพียงอย่างเดียว” อาหวงกล่าว

เจ้าแก็ร้านแรกได้ฟังคำกล่าวเช่นนั้นก็ได้แต่พยักหน้า แต่ก็ไม่ได้อีก
ข้อความใด ๆ กลับไปอีกเลย

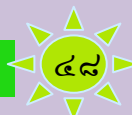
วันเวลาล่วงเลยผ่านไป บุตรสาวและบุตรชายของเจ้าแก็ก็ได้สำเร็จการศึกษา
บุตรชายนั้นมีโอกาสมากกว่าจึงได้สอบเป็นขุนนาง แม้จะไม่ใช่อำมาตย์ใหญ่
แต่ก็เป็นที่เชิดหน้าชูตาของวงศ์ตระกูล ซึ่งก็ได้ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับในเวลาต่อมา
ส่วนบุตรสาวนั้นก็กลับมาช่วยกิจการที่บ้านนำวิชาความรู้ต่าง ๆ มาปรับใช้กับการค้าขาย
ทำให้กิจการมีเส้นสายทางการค้ามากมาย นอกจากจะขายผ้าในเมืองแล้ว
ยังสามารถส่งผ้าไปขายยังต่างเมืองรวมถึงการส่งผ้าให้กับราชสำนักหรือว่าตัดเสื้อผ้า
ให้กับบ้านต่าง ๆ ของขุนนางอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้บ้านของเจ้าแก็จึงมีกิจการใหญ่โตขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนกิจการ
ของเจ้าแก็หวงนั้น ก็ดำเนินการไปได้เรื่อย ๆ ลูกชายลูกสาวนั้นก็ทำงาน
ตามที่เจ้าแก็หวงสอน มีกินมีใช้ไปวัน ๆ แต่ก็ไม่ได้ร่ำรวยหรือว่ามีเงินมากมายอะไร
และบางครั้งที่อยู่ในช่วงสงครามเป็นยุคข้าวยากหมากแพง กิจการก็ซบเซา
จนต้องมาขอหยิบยืมเงินจากเจ้าแก็ก็มี

“ถ้าข้ารู้อย่างนี้ ข้ายอมลำบากส่งลูกหลานไปเรียนหนังสือเหมือนท่าน
ข้าจะได้ไม่ต้องมากลุ้มใจตอนนี้” เจ้าแก็หวงกล่าว

(สุพรรณิ เทียนวณิชย์ ม.ป.ป. : ๑๓-๑๕)

ย่อหน้าที่ ๑ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๒ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๓ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๔ :

.....

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

.....

.....

แนวคิดของเรื่อง :

.....

ชุดที่ ๓

ใบกิจกรรมที่ ๓ การจับใจความสำคัญและหาแนวคิดของเรื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

๒. บอกแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านนิทาน เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่องและแนวคิดของเรื่อง แล้วเขียนลงในช่องว่าง

ผู้ที่เรียนรู้ซ้ำ

ที่เมืองเมืองหนึ่ง มีเด็กหนุ่มผู้เรียนรู้ซ้ำ เขาเป็นลูกชายของพ่อค้ารายหนึ่ง แม้ว่าบิดาของเขาจะส่งเขาไปเรียนวิชาความรู้สักเท่าไร แต่เขาก็ไม่อาจจะก้าวหน้าทันคนอื่นได้สักที สร้างความกลุ้มใจให้บิดาของเขายิ่งนัก จนในที่สุดบิดาของเขาจึงจ้างบัณฑิตมาสอนที่บ้านแทนที่จะส่งไปเรียนที่ราชสำนัก เนื่องจากเห็นว่าลูกตนหัวช้ากว่าคนอื่น

เด็กหนุ่มที่เรียนรู้ซ้ำนี้มีนามว่า “อาหลง” อาหลงนั้นเมื่อเรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง ก็พาลหมดกำลังใจไม่อยากจะเรียนรู้ศึกษาหาวิชาอีกต่อไป ดังนั้นเมื่อเรียนไม่ทันเพื่อนจึงไม่ยอมอ่านหนังสือหรือว่าตำราเล่มไหนอีกเลย และเมื่อบิดาของเขาบอกให้มาเรียนตัวต่อตัวกับอาจารย์ที่บ้าน เขาก็ไม่ใคร่อยากจะใส่ใจเรียนเท่าไรนัก

“ท่านพ่อ ท่านก็รู้ว่าข้าเรียนหนังสือไม่ได้เรื่อง ท่านอย่าหาอาจารย์มาสอนซ้ำเลย” อาหลงกล่าวกับบิดา

“เจ้าไม่ต้องพูดมาก ข้าให้เจ้าเรียนเจ้าก็เรียนเสียเถิด” บิดาของเขากล่าวเมื่อกล่าวถึงอาจารย์ของอาหลงนั้น แม้ว่าจะไม่ใช่บัณฑิตที่มีชื่อเสียงนัก

แต่ในเรื่องปรัชญาและความเข้าใจในวิชาความรู้ต่าง ๆ นั้น เขาก็มีความรู้ความสามารถไม่แพ้ใครเลยทีเดียว บิดาของอาหลงจึงวางใจให้มาสอนได้การศึกษาของอาหลงในช่วงแรก ๆ นั้น ไม่มีการกระตือรือร้นเนื่องจากอาหลงนั้นเบื่อหน่ายการเรียนที่เขาไม่ลืมหืมน้ำไปไหนสักที แต่อย่างไรก็ตามอาจารย์ของเขาก็ไม่มีท่าทีเบื่อหน่ายแม้แต่น้อย

มีอยู่วันหนึ่ง อาจารย์ของเขาชวนอาหลงไปเดินที่สระน้ำ ซึ่งมีสัตว์น้ำรวมไปถึงเต่าจำนวนมากมาย และเมื่อไปถึงสระน้ำอาจารย์ของเขาก็หยิบเต่าขึ้นมาตัวหนึ่งแล้วถามอาหลงขึ้นว่า

“อาหลง เจ้าว่าเต่านี้อึดอาดหรือไม่”

“ท่านอาจารย์ ในบรรดาสัตว์ในโลกนั้น หามีสัตว์ใดที่อึดอาดกว่าเต่าไม่”

อาหลงตอบ

“ข้าขอถามเจ้าต่อว่า หากข้าวางเต่าน้อยเอาไว้ตรงนี้” แล้วอาจารย์ก็ปล่อยเต่าเอาไปไว้ที่ไกลจากสระน้ำพอสมควร “แล้วเจ้าก็หยุดยืนอยู่ตรงนี้ ไม่ขยับไปไหน เจ้าคิดว่าใครจะถึงปอน้ำก่อนกัน”

เมื่อจบคำถามอาหลงก็เห็นว่าเต่ากำลังค่อย ๆ คลานไปถึงสระน้ำด้วยความเชื่องช้าแต่ตัวเขานั้นหยุดอยู่กับที่ไม่ไปไหน

“ท่านอาจารย์ ท่านสั่งไม่ให้ข้าเดินข้าจะไปถึงสระน้ำได้อย่างไร แม้ว่าเต่าจะเดินเชื่องช้าแต่มันค่อย ๆ เดิน เดี่ยวมันก็ต้องถึง” อาหลงตอบ คำตอบของอาหลงทำให้อาจารย์ของเขายิ้มออกมาแล้วพูดไปว่า

“อันการเดินไปถึงสระน้ำนั้นก็ไม่ต่างจากการศึกษาความรู้สักเท่าไร เพราะไม่ว่าจะเดินหรือว่าเรียนรู้ช้า แต่หากว่าค่อย ๆ เดิน ค่อย ๆ ศึกษา สักวันจะต้องถึงจุดหมายแน่ ๆ ต่างจากการนั่งอยู่กับที่ไม่ขยับไปไหน ต่อให้อีกร้อยปีก็ไม่อาจจะถึงจุดหมายได้”

เมื่ออาหลงได้ฟังคำของอาจารย์ก็คิดได้ จากนั้นก็ค่อยศึกษาหาความรู้จนเข้าใจตำราได้ในที่สุด

(สุพรรณิ เทียนวณิชย์ ม.ป.ป. : ๒๕-๒๗)

ย่อหน้าที่ ๑ :

.....

ย่อหน้าที่ ๒ :

.....

ย่อหน้าที่ ๓ :

.....

ย่อหน้าที่ ๔ :

.....

ย่อหน้าที่ ๕ :

.....

ย่อหน้าที่ ๖ :

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

.....

.....

แนวคิดของเรื่อง :

.....

ชุดที่ ๓

ใบกิจกรรมที่ ๔ การจับใจความสำคัญและหาแนวคิดของเรื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
๒. บอกแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทความ แล้วหาใจความสำคัญของเรื่องและแนวคิดของเรื่อง
เขียนลงในช่องว่าง

น้ำมะพร้าว ของขวัญล้ำค่ากับภูมิปัญญาที่หายไป

มะพร้าวเป็นพืชสารพัดประโยชน์คู่บ้านเรือนของไทยมาช้านาน แต่คนรุ่นใหม่
อาจให้ความสนใจกับมะพร้าวน้อยลงไปมาก จึงอยากเอาเรื่องประโยชน์ของมะพร้าว
มาบอกเล่าแก่สืบกันอีกครั้ง เพื่อว่าคนรุ่นหลังจะหันมาลิ้มชิมรสมะพร้าว
พืชมหัศจรรย์เพิ่มขึ้นบ้าง ประโยชน์ของน้ำมะพร้าวมีมากมาย อาทิเช่น ใช้เป็นสมุนไพร
เพื่อการบำบัดโรค ในสตรีหลังการผ่าตัดมดลูกและรังไข่ออกไปแล้วจำเป็นต้องกิน
ฮอร์โมนบำบัด จะมีความรู้สึกสะดร้อนสะบัดหนาวจนนอนไม่ได้ ผิวพรรณก็แห้ง
เป็นขุย หมอชาวอินเดียแนะนำให้ดื่มน้ำมะพร้าว จะช่วยทำให้อาการร้อนวูบวาบหายไป
และยังช่วยให้มีผิวพรรณสวยงามอีกด้วย เป็นเคล็ดลับความสวยงาม สำหรับผู้หญิง
ที่อยู่ในวัยหมดประจำเดือนแล้ว

นอกจากนั้นในน้ำมะพร้าวยังมีฮอร์โมนทั้งเอสโตรเจนและโปรเจสเตอโรนสูง
ดังนั้น คนในสมัยโบราณจึงห้ามผู้หญิงดื่มน้ำมะพร้าวในช่วงมีรอบเดือนเพราะจะทำให้
ปวดท้อง และเสียวงรอบของรอบเดือนนั้นไป เนื่องจากช่วงที่ผู้หญิงมีประจำเดือน
ตามปกตินั้นระดับโปรเจสเตอโรนจะทำปฏิกิริยาหากับประทานน้ำมะพร้าว

เข้าไปมาก ๆ อาจส่งผลให้ระดับฮอร์โมนเปลี่ยนการมีประจำเดือน
อาจจะคลาดเคลื่อนหรือหยุดไปเลยก็เป็นได้

แต่ในผู้หญิงที่ตั้งครรภ์ ฮอร์โมนในน้ำมะพร้าวจะช่วยป้องกันไม่ให้แท้ง
ได้เช่นเดียวกัน น้ำมะพร้าวเหมือนเป็นของขวัญอันล้ำค่าที่ธรรมชาติมอบให้
เพราะมีคาร์โบไฮเดรตและไขมันต่ำมาก ๆ มีน้ำตาลน้อย

นอกจากนั้นยังช่วยลดการแข็งตัวของเลือดที่ผิดปกติ ช่วยการหมุนเวียนโลหิต
ให้ดีขึ้น ลดการเกิดนิ่วในไต รักษาสมดุลของระดับน้ำตาลในเลือด ช่วยในการย่อย
อาหาร อุดมไปด้วยธาตุอาหาร ส่งเสริมการทำงานของแบคทีเรียในลำไส้ ช่วยลดริ้วรอย
ที่เกิดขึ้นตามอายุ ทำให้ผิวพรรณเปล่งปลั่ง และยังมีธาตุอาหารหลายชนิดที่ช่วยเสริม
ประสิทธิภาพให้กับระบบภูมิคุ้มกันอีกด้วย

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงประโยชน์บางส่วนเท่านั้นของมะพร้าว
ผู้คนในสังคมโลกทุกวันนี้เราปรุงแต่งชีวิตด้วยสีสันของเทคโนโลยี และองค์ความรู้
ที่เรียกว่าทันสมัย หรือก้าวล้ำนำสมัย นิยมบริโภคแต่สารที่สังเคราะห์ขึ้นมา
อาหารก็บริโภคแต่สิ่งที่ถูกปรุงแต่งขัดเกลากจนเสียคุณค่าทางอาหารที่ควรจะได้รับไป

วิธีการดำรงชีวิตที่พึงพิงธรรมชาติ การอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างเคารพ
และให้เกียรติซึ่งกันและกันลดน้อยลงจนแทบไม่มีเหลือ อยากฝากให้ท่านทั้งหลายที่ยัง
หลงวนอยู่ท่ามกลางสิ่งของและสารที่ปรุงแต่งที่มีอยู่นั้น ทดลองหันบางส่วนของชีวิต
กลับมาสัมผัสอะไรต่อมิอะไรที่เป็นธรรมชาติรอบตัวดูบ้าง แล้วท่านจะพบว่า สิ่งที่น่า
ตายายของเราสั่งสมไว้ให้บนแผ่นดินประเทศไทยผืนนี้ ยังมีสิ่งอันทรงคุณค่ามากมาย
รอให้เรากลับไป เรียนรู้ ค้นหาและใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้น แล้วช่วยกันทำนุบำรุง
ภูมิปัญญาเก่าแก่ที่ทรงคุณค่าเหล่านี้ไว้บ้างเพื่อเป็นมรดก ไว้ให้ลูกหลานในรุ่นต่อไป
ก่อนที่จะถูกกลืนหายไปกับกระแสโลกาภิวัตน์จนไม่มีวันหวนกลับมา

(พฤกษ์ นิमितพงศ์อนันต์ ม.ป.ป.)

: ๑๕)

ย่อหน้าที่ ๑ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๒ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๓ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๔ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๕ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๖ :

.....

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

แนวคิดของเรื่อง :

.....

ชุดที่ ๓

ใบกิจกรรมที่ ๕ การจับใจความสำคัญและหาแนวคิดของเรื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
๒. บอกแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทความ แล้วหาใจความสำคัญของเรื่องและแนวคิดของเรื่อง
เขียนลงในช่องว่าง

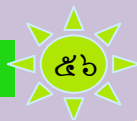
ไข้ขึ้น

ในบรรดาโรคในโลกนี้ โรคหนึ่งที่เรามักจะเป็นกันแทบทุกคนก็คือ ไข้ขึ้น
อาการไข้ขึ้นนี้ ส่วนใหญ่แล้วจะมาพร้อมกับอาการหวัด แต่ก็มีบ้างเหมือนกัน
ที่เป็นเฉพาะไข้ซึ่งก็คือการที่ร่างกายมีอุณหภูมิสูงกว่าปกตินั่นเอง
เราคงจะพอรู้อาการทราบมาจากการเป็นไข้ ยิ่งไข้ขึ้นสูงเท่าไร ก็ยิ่งทรมาณ
มากขึ้นเท่านั้น จะหนาวสั่น ไม่มีเรี่ยวแรง อ่อนเพลีย ทำอะไรไม่ได้ แน่นอนล่ะว่า
เราคงจะไม่อยากอยู่ในอาการเหล่านี้หรอก
หากว่าเราเป็นไข้ หรือว่ามีคนใกล้ชิดตัวของเราเป็นไข้ สิ่งที่เราต้องทำก็คือ
การเอาผ้าชุบน้ำหมาด ๆ มาเช็ดตัว เพื่อบรรเทาอาการ นอกจากนี้อย่าลืมว่าอาหาร
ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยล้างพิษไข้เหมือนกัน อาหารที่ช่วยล้างพิษไข้มิดังต่อไปนี้
คือ แอปเปิลเขียว สับปะรด แครอท กระเทียม จิงอ้อน และธัญพืช
แม้ว่าการกินอาหารเหล่านี้จะไม่ได้ทำให้หายไข้ในทันที แต่ก็ช่วยทำให้
อาการดีขึ้นตามลำดับ หากว่าไข้ไม่ลงหรือมีอาการหนาวสั่นจนผิดปกติ
ก็ควรจะไปหาหมอเพื่อตรวจอาการต่อไป

(พฤกษ์ นิमितพงศ์อนันต์ ม.ป.ป.)

: ๓๘)

ย่อหน้าที่ ๑ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๒ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๓ :

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๔ :

.....

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง :

.....

.....

แนวคิดของเรื่อง :

.....

ชุดที่ ๔

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ข้อเท็จจริง หมายถึง ข้อความแห่งเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเป็นอยู่ตามจริง
ข้อความหรือเหตุการณ์ที่จะต้องวินิจฉัยว่าเท็จหรือจริง

ข้อคิดเห็น หมายถึง ความเห็น ความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารที่สอดแทรก
อยู่ในเนื้อหา

อาจกล่าวได้ว่า

ข้อเท็จจริง นั้นต้องสามารถพิสูจน์สนับสนุนยืนยันได้

ข้อคิดเห็น นั้นไม่สามารถสนับสนุนยืนยันได้

ลักษณะของข้อเท็จจริง

๑. มีความเป็นไปได้
๒. มีความสมจริง
๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้
๔. มีความสมเหตุสมผล

ลักษณะของข้อคิดเห็น

๑. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
๒. เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน

๓. เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย

๔. เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดของผู้พูดและผู้เขียนเอง

ตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง

๑. กตเวที หมายถึง สมองคุณท่าน (พิสูจน์ได้โดยค้นความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔)

๒. ดวงตาเป็นอวัยวะที่ทำให้มองเห็น (พิสูจน์ได้ด้วยหลักวิชาการ)

๓. ทุกคนหนีไม่พ้นความตาย (พิสูจน์ได้จากประสบการณ์)

ตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น

๑. การปกครองในระบอบประชาธิปไตยดีที่สุด (ไม่มีข้อวิจฉัย)

๒. คนเรียนเก่งย่อมประสบผลสำเร็จในชีวิตเสมอ (ไม่มีข้อยืนยัน)

๓. การรับประทานแต่ผักไม่น่าจะเป็นผลดีต่อร่างกาย (ไม่มีข้อยืนยัน)

ชุดที่ ๔

ใบกิจกรรมที่ ๑ การอ่านจับใจความเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
เขียนลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง

สวัสดีเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคน

กระผม นำทาง วิถีไทย ผู้สมัครประธานนักเรียน หมายเลข ๑ ขออาสา
มารับใช้เพื่อน ๆ น้อง ๆ ครับ ผมมีความมั่นใจที่จะนำทางที่ดีมาสู่พวกเราทุกคน
เพราะผมชื่อ นำทาง อยู่แล้วครับ

ผมมีโครงการที่จะพัฒนาโรงเรียนของเรา ให้มีสนามกีฬาชุมชน เพื่อส่งเสริม
สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีแก่พวกเราเยาวชนและทุกคนในชุมชน ผมจะติดต่อผู้ฝึกสอน
จากศูนย์กีฬาจังหวัด และคัดเลือกผู้มีทักษะทางกีฬามุ่งสู่โอลิมปิก นำชื่อเสียงมาสู่
โรงเรียน ชุมชนและประเทศของเรา

โครงการของผมจะเป็นจริงได้ ถ้าเพื่อน ๆ น้อง ๆ ช่วยกันเลือกเบอร์ ๑
ง่าย ๆ กาง่ายครับ เบอร์ ๑ ไม่ผิดหวังครับ

ข้อเท็จจริง

นางทาง วิถีไทย ผู้สมัครประธานนักเรียน
หมายเลข ๑

ข้อคิดเห็น

- ★ มั่นใจที่จะนำทางที่ดีมาสู่โรงเรียน
- ★ จัดโครงการพัฒนาโรงเรียนให้มี
สนามกีฬาชุมชน
- ★ ติดต่อขอผู้ฝึกสอนจากศูนย์กีฬา
จังหวัด
- ★ คัดเลือกผู้มีทักษะทางกีฬามุ่งสู่
โอลิมปิก
- ★ โครงการจะเป็นจริงได้ถ้าช่วยกัน
เลือกเบอร์ ๑

น้ำท่วมครั้งใหญ่สุดในประเทศไทย

ในช่วงกลางเดือนตุลาคมที่ผ่านมาประเทศไทยต้องประสบกับอุทกภัยครั้งใหญ่
ที่สุดในประเทศ โดยสถานการณ์น้ำท่วมดังกล่าวเริ่มต้นที่บริเวณภาคอีสาน ภาคเหนือ
ภาคกลาง ซึ่งเกิดจากพายุฝนที่ตกกระหน่ำในหลายจังหวัด ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก
เข้าท่วมบ้านเรือนประชาชน

สำหรับจังหวัดที่ได้รับความเสียหายมากที่สุด คือ นครราชสีมา ลพบุรี อุทัย
เป็นต้น โดยมีประชาชนได้รับความเดือนร้อนรวมหลายล้านคน ซึ่งน้ำท่วมครั้งนี้

ข้อคิดเห็น

ชุดที่ ๔

ใบกิจกรรมที่ ๒ การอ่านจับใจความเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
เขียนลงในช่องว่าง

ปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน เพราะทำหน้าที่เป็น
สมองกลที่สามารถตอบปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่ง่ายและซับซ้อนได้ ใช้บันทึกข้อมูล
สืบค้นข้อมูลความรู้ได้ทั่วโลก เราสามารถเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง
สะดวกและรวดเร็ว คอมพิวเตอร์มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ทันสมัยเพื่อให้การ
ใช้งานมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การใช้คอมพิวเตอร์ให้มีอายุการใช้งานได้นาน
และคุ้มค่าจึงจำเป็นที่เราต้องดูแลบำรุงรักษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์
และใช้คอมพิวเตอร์อย่างถูกวิธี

การเปิด ปิดเครื่อง ไม่เปิดปิดเครื่องบ่อย ๆ เกินความจำเป็นและไม่ควรปิดเปิด
เครื่องทันที ควรทิ้งไว้ประมาณ ๑๐ นาที จึงเปิดเครื่องใหม่ เพราะจะทำให้โปรแกรม
ที่กำลังทำงานอยู่เกิดความเสียหาย หากเมื่อเลิกใช้ ควรปิดหน้าจอหรือชัตดาวน์ทุกครั้ง
เพื่อประหยัดไฟฟ้า

ข้อเท็จจริง

Handwriting practice area for 'ข้อเท็จจริง' (Facts) with 10 sets of dotted lines.

ข้อคิดเห็น

Handwriting practice area for 'ข้อคิดเห็น' (Opinion) with 10 sets of dotted lines.

ชุดที่ ๔

ใบกิจกรรมที่ ๓ การอ่านจับใจความเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
เขียนลงในช่องว่าง

น้ำ

ในทางการแพทย์ยอมรับว่าน้ำสามารถรักษาโรคได้อย่างปลอดภัยที่สุด
ไม่มีผลข้างเคียงใด ๆ และยังมีคุณประโยชน์ช่วยให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์
ถ้ารู้วิธีการดื่มน้ำอย่างถูกวิธี เรียกได้ว่าดื่มน้ำเป็นสัมปวกันเลยทีเดียว ซึ่งวิธีการดื่มน้ำ
ก็ไม่ได้ยุ่งยากอะไรเลย มีบางตำรากล่าวว่าเมื่อตื่นเช้าขึ้นมาให้ดื่มน้ำทันทีเพื่อช่วยชะล้าง
สารพิษที่ตกค้างอยู่ในร่างกาย และช่วยระบบขับถ่ายในลำไส้ให้ไหลเวียนดีขึ้น
และก่อนนอนเพื่อให้ร่างกายไม่ขาดน้ำขณะหลับ การดื่มน้ำตอนเช้าและก่อนนอน
เป็นประจำจะทำให้คุณรู้สึกได้ว่าร่างกายแข็งแรง สดชื่น หรือถ้าใครอยากลดน้ำหนัก
ก็ให้ดื่มน้ำ ๑ แก้ว ก่อนรับประทานอาหารในแต่ละมื้อก็จะช่วยลดน้ำหนักได้
เพราะจะทำให้เรารู้ระดับหนึ่ง จิงานอาหารได้น้อยลง

(วนัษพร วนิษชานนท์ ๒๕๕๐)

: ๑๐)

ข้อเท็จจริง

Handwriting practice area for 'ข้อเท็จจริง' (Facts) with 10 horizontal lines.

ข้อคิดเห็น

Handwriting practice area for 'ข้อคิดเห็น' (Opinion) with 10 horizontal lines.

ชุดที่ ๔

ใบกิจกรรมที่ ๔ การอ่านจับใจความเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
เขียนลงในช่องว่าง

ความสำคัญของอาหารมื้อเช้า

การไม่กินอาหารมื้อเช้าเป็นเหตุพื้นฐานที่ทำให้เกิดการเจ็บป่วยที่เรามองข้าม
ไปคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่เคยปฏิบัติอยู่เป็นประจำไม่เห็นจะเป็นอะไรเลย
อาหารมื้อเช้า เป็นอาหารมื้อที่สำคัญที่สุด ที่ร่างกายต้องการสารอาหาร
ในช่วงเวลา ๐๗.๐๐-๐๙.๐๐น. ระหว่างเวลานี้สมองและใบหน้าของคนเราต้องการ
เลือดและออกซิเจนเป็นอาหารบำรุงส่งไปเลี้ยงสมอง ถ้าไม่กินข้าวเช้าก็จะไม่มีเลือด
มารับออกซิเจนส่งขึ้นไปเลี้ยงสมอง เพราะสมองต้องการกรดอะมิโนไปบำรุงเซลล์
สมอง รวมถึงวิตามินบี ๑ บี ๖ และบี ๑๒

ถ้าเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอ หรือเลือดไปเลี้ยงสมองได้น้อยจะเริ่มมีอาการ
ดังต่อไปนี้ เช่น ผม่วง หน้าแก่เร็ว คออักเสบง่าย นอนไม่ค่อยหลับ นอนไม่เต็มอิ่ม
ฝันบ่อย ปวดไหล่ ตื่นกลางดึกบ่อย ๆ ปวดศีรษะข้างเดียว ปวดศีรษะสองข้าง ปวดหู
ปวดกระบอกตา เป็นไฉนัส เหนื่อยท้อ เหนื่อยง่าย ปวดขา ปวดหลัง
ปวดเท้า กระดูกสะโพกจะเคลื่อนไหวง่าย ปวดสะโพก ปวดข้อเท้าหลังเท้า วิตกกังวลง่าย
อาการที่เกิดอาจมีอาการทีละอย่างหรือหลายอย่างพร้อมกัน

(นิพนธ์ วีระธรรมานนท์ ม.ป.ป. : ๒)

ข้อคิดเห็น

[illegible]

ชุดที่ ๔

ใบกิจกรรมที่ ๕ การอ่านจับใจความเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
เขียนลงในช่องว่าง

พระในบ้าน

พระในบ้าน คือพ่อและแม่ของตนเอง แต่มักจะมองข้ามว่าเป็นคนใกล้ชิด
จะทำดีเมื่อไหร่ก็ได้ บางคนก็บูชาเพื่อหวังในทรัพย์สินของท่าน ในทางพระพุทธศาสนา
กล่าวว่า ใครที่รู้จักบูชาพ่อแม่พระของตนนั้นแหละเป็นคนประเสริฐ ท่ามกลางวิกฤติ
แห่งการบูชาวัตถุนิยมเป็นภัยต่อครอบครัวอย่างยิ่ง พระพุทธศาสนาทำนายอนาคตไว้ว่า
ในอนาคตพี่น้องลงจากบันไดบ้านจะไม่รู้จักกัน และแนวนอนในอนาคตลูกที่ลงจากบ้าน
จะไม่รู้จักพ่อแม่และแม่ของตน

บทบาทของครอบครัวมีความสำคัญที่จะอบรมสั่งสอน การบูชาเทิดทูน
พ่อแม่ด้วยการเริ่มต้นในวัยเด็ก หมั่นแนะนำชี้แนะให้รู้จักบุญคุณของคน
รู้จักกตัญญูต่อบุคคลที่กับคนที่มีบุญคุณไม่ใช่แค่พ่อแม่ แต่รวมถึงทุกคน

(วิทยาลัยพระศรีมหาโพธิ์ ม.ป.ป. : ๕๖)

ข้อคิดเห็น

ชุดที่ ๕

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความเพื่อแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

การคิดวิเคราะห์ในการรับสาร

การสื่อสารในปัจจุบันผ่านสื่อหลายประเภท เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร โทรทัศน์ วิทยุ โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ผู้ส่งสารถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็น โดยการพูดและการเขียนตามประสบการณ์ การศึกษา และการอบรม ตลอดจนความเชื่อและนิสัยของแต่ละคนที่แตกต่างกัน ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ที่เราได้รับมานั้นอาจมีทั้งข้อเท็จจริง การบิดเบือนข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ผู้รับสารจึงควรพิจารณาวิเคราะห์ให้รอบคอบ ถี่ถ้วน เมื่อฟัง ดู และอ่านสารนั้น ๆ ดังนี้

๑. เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีเนื้อหาอย่างไร
๒. ผู้รับสารมีความน่าเชื่อถือเพียงใด
๓. ผู้ส่งสารมีเจตนาและจุดมุ่งหมายอะไร
๔. พิจารณาว่าอะไรเป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
๕. หาข้อมูลมาประกอบหรือเปรียบเทียบ
๖. คิดวิเคราะห์และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล อ้างอิงได้

การพูดและเขียนแสดงความคิดเห็น

เมื่อวิเคราะห์สารจากการฟัง ดู และอ่านแล้ว ผู้รับสารต้องการพูดหรือเขียนแสดงความคิดเห็น ควรยึดแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑. จับประเด็นสำคัญและเรียงลำดับเนื้อหา
๒. แสดงความคิดเห็นให้ตรงประเด็น มีข้อมูลอ้างอิงชัดเจน ถูกต้อง
๓. แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเป็นธรรม
๔. ใช้ถ้อยคำสุภาพ หลีกเลี่ยงการใช้คำรุนแรง ทำทนาย และล่วงเกิน
๕. มีมารยาทในการพูดและเขียน

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ

๒๕๕๑ : ๑๕๓)

ชุดที่ ๕

ใบกิจกรรมที่ ๑ การอ่านจับใจความเพื่อแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้ แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ และเขียนแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง

ถ้าถือเป็นเพียงอ่าน...ถ้าผ่านจึงเป็นเพชร

เพชรมีค่ามากกว่าอ่านหลายล้านเท่า ทั้ง ๆ ที่เพชรเป็นธาตุคาร์บอนเช่นกัน ไม่ผ่านการอบการเผา ไม่นานก็กลายเป็นถ่าน แต่เพชรผ่านความร้อนไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ องศาฟาเรนไฮต์ ได้รับความกดดันมากกว่า ๑ ล้านปอนด์ต่อตารางนิ้ว ด้วยระยะเวลาอันยาวนาน จนกระทั่งกลายเป็นเพชร

เพชรที่เป็นเครื่องประดับอันงดงามพร้อม ๆ กับเป็นของที่มีความแข็งแกร่งที่สุดในโลกถ้าท่านกำลังได้รับความกดดันอยู่ จงอดทน จงอดทน ถ้าท่านกำลังถูกเคี่ยว ถูกสับอยู่ ให้คิดว่าเพียงแค่นี้จะทำให้เป้าหมายเราสั้นคลอนได้หรือ ถ้าสถานการณ์กำลังบีบคั้นท่าน แสดงว่าชัยชนะกำลังรออยู่ข้างหน้า ถ้ายังถูกโหมกระหน่ำอีก ให้รู้ตัวว่าท่านกำลังใกล้จะเป็นเพชรเต็มที่แล้ว ในสถานการณ์เช่นนี้... หากหยุดคิดพิจารณาอย่างมีสติย่อมจะเกิดปัญญาพบหนทางสว่างได้เสมอ จงมุ่งมั่นอาจหาญส่งงาม เสมือนดังเพชร

แม้เพชรจะตกอยู่ในสภาวะทุกข์ยากลำบาก อ้างว้างและโดดเดี่ยว
แต่เพราะเพชรไม่เคยย่อท้อต่อสู้เรื่อยไป ให้ถือว่าทุกอย่างเป็นบทเรียนและบทฝึก
ตัวเองเสมอจนกาลเวลาผ่านไป เพชรจึงภูมิใจในตัวของมันเองและด้วยความอดทน
ถึงที่สุดนั่นเองเพชรจึงเป็นอัญมณีล้ำค่าควรแก่การประดับมงกุฎของพระราช
ผู้ยิ่งใหญ่จากอดีต... ปัจจุบัน....ตลอดไปในอนาคต

(ธวัชฉวี หิรัญวสิทธิ์

www.vcharkarn.com)

สรุปใจความสำคัญ

ถ้าท่านกำลังได้รับความกดดันอยู่ จงอดทนอย่าหวั่นไหว
ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค จงใช้สติพิจารณาในการแก้ปัญหา แล้วชีวิตจะผ่านพ้นปัญหา
และอุปสรรคไปได้ด้วยดี

ความคิดเห็น

เมื่อเราประสบปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิต เราควรใช้สติปัญญา
พิจารณาแก้ไขปัญหา และเลือกวิธีที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วง
หรือเบาบางลง

อาหารหลายชนิดจะขาดผักชีเสียไม่ได้ต้องใช้การตกแต่งหน้าด้วยสีต้นของผักชี เพื่อให้ดูน่ารับประทานมากยิ่งขึ้น แม้จะมีคำพังเพยในเรื่องของผักชีโรยหน้า ซึ่งความหมายไม่ดีนัก หมายถึงการทำอะไรแบบผ่าน ๆ ไป ให้เห็นว่าภายนอกสวยงาม แต่ภายในใช้ไม่ได้ อย่างไรก็ตามสำหรับอาหารนานาชาติ ที่ใช้ผักชีเป็นส่วนประกอบกลับได้รับการยอมรับ เพราะนอกจากจะสวยงามแล้วยังมีคุณค่า ในรูปของผักสดอีกด้วย เรียกว่ามีการใช้ผักชีในการประกอบอาหารมาจนอาหารบางอย่างขาดผักชีแล้วรสชาติไม่เป็นอย่างที่ควรจะเป็นเอาเลยทีเดียว ประโยชน์ของผักชีนั้น นอกจากใช้ส่วนใบแล้วยังใช้รากผักชีเป็นส่วนประกอบในเครื่องปรุงของอาหารหลายประเภท และเมล็ดหรือลูกผักชียังเป็นเครื่องเทศอย่างหนึ่งด้วย

สรรพคุณของผักชี คือ ช่วยย่อยอาหาร ทำให้ไม่เป็นโรคท้องอืดท้องเฟ้อ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๐ : ๔๑)

สรุปใจความสำคัญ :

.....

.....

.....

ความคิดเห็น :

.....

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ ๕

ใบกิจกรรมที่ ๒ การอ่านจับใจความเพื่อแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้ แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ และเขียนแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่าง

เรามีทางชีวิต	เราต้องคิดให้งดงาม
อนาคตปั่นได้ตาม	ที่วิเคราะห์เห็นเหมาะสม
อยากดีต้องทำดี	ชีวิตนี้จะรื่นรมย์
ทำชั่วใครชื่นชม	เร่งสร้างทางชีวิตเอ๋ย

สรุปใจความสำคัญ :

.....

.....

ความคิดเห็น :

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ ๕

ใบกิจกรรมที่ ๓ การอ่านจับใจความเพื่อแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้ แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ และเขียนแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่าง

ใครอยากสอบไล่ได้
หนังสืออ่านทุกวัน
เย็นลงช่วยงานบ้าน
เมื่อโตจะได้พบ

จงรู้ไว้ต้องขยัน
การบ้านนั้นทำให้ครบ
อย่าเกียจคร้านทำเลียงหลบ
ความสำเร็จรุ่งเรือง
(จรรยาศึกษาประจำตัวนักเรียน)

สรุปใจความสำคัญ :

.....
.....
.....

ความคิดเห็น :

.....
.....
.....
.....

ชุดที่ ๕

ใบกิจกรรมที่ ๔ การอ่านจับใจความเพื่อแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้ แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ และเขียนแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่าง

เริ่มเรียนให้เร่งรู้	ทั้งสี่องค์ประมาณหมาย
หนึ่งฟังอย่าฟังคาย	จงตั้งจิตกำหนดจำ
หนึ่งให้อุตสาหะ	เอาจิตคิดพินิจคำ
หนึ่งห้ามอย่าเอื้อนอำ	จงนใดให้เร่งถาม
หนึ่งใจให้หมายมั่น	ลิขิตข้อสุขุมความ
พร้อมองค์จึงทรงนาม	ว่าศิษย์แท้ที่ศึกษา

สรุปใจความสำคัญ :

.....

.....

ความคิดเห็น :

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ ๕

ใบกิจกรรมที่ ๕ การอ่านจับใจความเพื่อแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้ แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ และเขียนแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่าง

มองสายน้ำเปรียบดังสายชีวิต รอยลิขิตเส้นทางไปข้างหน้า

โลกวัยเด็กสดใสไร้มาษา ชีวิตสุขหรรมหาทุกคืนวัน
พอเติบโตเริ่มประสบพบปัญหา ต้องฝึกใช้ปัญญาความมุ่งมั่น
หากโชคดียาติมิตรช่วยด้วยผูกพัน ปัญหาพินคลี่คลายหายกังวล
หากโชคร้ายเจียนตายต้องฝืนสู้ แม้หนุมองทางไหนไม่เห็นผล
ขาดเพื่อนช่วยคลี่คลายหายอับจน คุณน้ำล้นท่วมพื้นพสุธา
ตั้งสติอย่าท้อรอจังหวะ ชีวิตจะแจ่มพลันในวันหน้า
คิดแก้ไขกอบกู้สู่ชะตา เหมือนน้ำตกต้องผ่านผาถ้ำผาชัย

สรุปใจความสำคัญ :

.....

.....

ความคิดเห็น :

.....

.....

.....

www.kroobannok.com